

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 กระบวนการรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากสามคริสตจักร เป้าหมายดังนี้ (1) คริสตจักรบ้านกลาง คริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์ลาหู่ขนาดใหญ่ (2) คริสตจักรห้วยป่าเป้า คริสตจักรท้องถิ่นลาหู่ขนาดกลาง และ (3) คริสตจักรตาดน้อย คริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์ลาหู่ขนาดเล็ก

ในทุกคริสตจักรผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามสองชุดคือ ชุดแรกเป็นแบบสอบถามถึงข้อมูลพื้นฐานชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักร คณะกรรมการคริสตจักร เป็นผู้ให้ข้อมูลในชุดนี้ แบบสอบถามชุดที่สองเป็นแบบสอบถามชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร เพื่อผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนาสามกลุ่มคือ กลุ่มบุรุษ สตรี และอนุชน จะใช้ประเมินเกี่ยวกับประเด็นชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรของตน 10 ประการ โดยจะระบุถึงสิ่งที่คริสตจักรของตนทำได้ดีที่สุด 4 ลำดับแรก (โดยเลือกจากแบบสอบถามข้อ 2.1-2.10) และสมาชิกในกลุ่มเป้าหมายจะระบุถึงประเด็นที่คริสตจักรของตนต้องการแก้ไขและพัฒนามากที่สุด 4 ลำดับแรก (โดยเลือกจากแบบสอบถามข้อ 3.1-3.10) จากนั้น จะประมวลผลการระบุประเด็นต่างๆของทั้งที่คริสตจักรของตนทำได้ดีที่สุด และประเด็นที่คริสตจักรของตนต้องพัฒนาและแก้ไขมากที่สุด 4 อันดับ ลงในแผนภูมิตารางที่เตรียมไว้ข้างหน้ากลุ่มสนทนาของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสืบประเด็นชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรที่ให้สมาชิกสนทนาดูว่า คริสตจักรทำได้ดีที่สุด และ ที่คริสตจักรต้องพัฒนาและแก้ไขมากที่สุด มีดังนี้

- ประเด็นที่ 1 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด สนับสนุน เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน
- ประเด็นที่ 2 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน

- ประเด็นที่ 3 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระกัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุม
ทั้งหมด
- ประเด็นที่ 4 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์
ของพระองค์ ผ่านการภาวนาไคร์ครวญ ศึกษาพระวจนะ การอธิษฐาน และ
ประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน
- ประเด็นที่ 5 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วย
พระวจนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจาก
พระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)
- ประการที่ 6 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเปิดใจให้พระเจ้า และใช้พระวจนะของพระองค์
ให้มีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
- ประเด็นที่ 7 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงาน เพื่อสำแดง
ความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อน
ร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน
- ประเด็นที่ 8 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอก
เล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นๆทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคม
ชุมชน
- ประเด็นที่ 9 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรได้รับการพัฒนาของประทาน(ศักยภาพ) ให้ใช้
ความสามารถดังกล่าวในการรับใช้พระเจ้าในงานด้านต่างๆภายในคริสตจักร
- ประเด็นที่ 10 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรสามารถเลี้ยงดู บ่มเพาะ และฟูมฟัก เอาใจใส่ผู้เชื่อ
ในคริสตจักรให้เติบโตมีชีวิตแบบพระคริสต์มากยิ่งขึ้น

(หมายเหตุ: ในแบบสอบถามจะแยกเป็นสองตอนใหญ่คือ ตอนแรกข้อ 2.1-2.10 ซึ่งเป็นประเด็นที่คริสตจักรทำได้ดีที่สุด ตอนที่สองข้อ 3.1-3.10 เป็นประเด็นที่คริสตจักรจะต้องพัฒนาและแก้ไข ซึ่งเป็น 10 ประเด็นที่มีเนื้อหาแต่ละข้อที่เหมือนกัน ดูภาคผนวก ก และ ข)

จากนั้นกลุ่มสนทนาร่วมกันประมวลคะแนนเพื่อดูว่า กลุ่มได้ระบุประเด็นใดบ้างในสิบประเด็นดังกล่าวว่าเป็น 4 อันดับที่ดีที่สุดของคนที่ทำได้ดีที่สุด และ 4 อันดับที่สุดที่คริสตจักรของคนที่ต้องพัฒนาและแก้ไขมากที่สุด จากนั้น ผู้วิจัยนำเข้าสู่กระบวนการของการสนทนากลุ่ม

จากการรวบรวม ประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่สูงชาติพันธุ์ลาหู่ภาคเหนือ สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยได้พบข้อเท็จจริงที่สำคัญและมีผลต่อชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรชาติพันธุ์ลาหู่ ผู้เขียนจะนำเสนอข้อมูลเป็นรายคริสตจักรก่อน จากนั้นจะนำเสนอข้อมูลความจริงเป็นภาพรวมของคริสตจักรชาติพันธุ์ลาหู่ทั้งสามแห่ง

4.2 ข้อมูลพื้นฐานชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรทั้งสามแห่ง (ตารางที่ 4.2.1)

ประเด็น/จำนวน	คริสตจักรบ้านกลาง			คริสตจักรห้วยป่าเป้า			คริสตจักรตาคน้อย		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1. สมาชิกสมบูรณ์	-	-	320	-	-	130	-	-	57
2. สมาชิกสำรอง	-	-	292	-	-	72	-	-	54
3. สมาชิกทั้งหมด			612			202			111
4. ผู้เข้าร่วมนมัสการวันอาทิตย์	90	170	260	40	50	90	15	30	45
5. ผู้ที่สนใจรับเชื่อ	-	-	0	1	0	1	-	-	0
6. ผู้อยู่ในโปรแกรมสร้างสาวก			0 คน			0 คน			4 คน
7. ผู้ร่วมพันธกิจใน			0 คน			20 คน			(ไม่มีข้อมูล) คน

ประเด็น/จำนวน	คริสตจักรบ้านกลาง			คริสตจักรห้วยป่าเป้า			คริสตจักรคาคน้อย		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
คริสตจักร									
8. ผู้ร่วมพันธกิจในชุมชน			4 คน			10 คน			14 คน
9. การถวายปกติต่อสัปดาห์			400-450 บาท			350 บาท			250 บาท
10. การถวายสิบลดต่อปี			900 บาท			500 บาท			(ไม่มีข้อมูล)บาท

หมายเหตุ: ตัวเลขข้างบนนี้เป็นตัวเลขที่รวมกิจประมาณการ เนื่องจากไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

จากตาราง 4.2.1 มีข้อสังเกตประการแรกคือ คริสตจักรทั้ง 3 ขนาด(ใหญ่ กลาง เล็ก) มีสมาชิกร่วมในการนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์ไม่ถึงครึ่งหนึ่งของสมาชิก และมีสมาชิกสตรีเข้าร่วมนมัสการพระเจ้มากกว่าบุรุษ

ประการที่สอง จำนวนสมาชิกสำรองมีจำนวนค่อนข้างมาก กล่าวคือมีจำนวนเกินครึ่งของสมาชิกสมบูรณ์

ประการที่สาม คริสตจักรขนาดใหญ่และกลางไม่มีการสร้างสาวก มีเพียงคริสตจักรขนาดเล็กเท่านั้นที่มีโปรแกรมการสร้างสาวกในสมาชิกคริสตจักร และได้ส่งอนุชนของตนมาศึกษาในวิทยาลัยพระคริสตธรรมเมคกิลวารี เพื่อเตรียมตัวเป็นผู้รับใช้

ประการที่สี่ คริสตจักรขนาดใหญ่และเล็กไม่มีสมาชิกเข้าร่วมในการทำพันธกิจในคริสตจักร แต่ในคริสตจักรห้วยป่าเป่ามีทีมงานที่เข้าร่วมพันธกิจในคริสตจักร 20 คน ส่วนจำนวนสมาชิกที่ทำพันธกิจบริการรับใช้ในชุมชนเป็นจำนวนสมาชิกที่เข้าไปมีตำแหน่ง หน้าที่ การงานและรับผิดชอบในงานด้านสังคม และ สาธารณสุขของชุมชนเช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล(อบต.) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) อาสาสมัครป้องกันไฟป่า เป็นต้น

ประการสุดท้าย การถวายสิบลดในคริสตจักรที่ดูค่อนข้างน้อยนั้น เป็นตัวเลขการถวายสิบลดด้วยเงินเท่านั้น แต่ในการปฏิบัติ สมาชิกคริสตจักรจะถวายสิบลดเป็นพืชผล/ข้าว ที่ได้จากไร่ นาซึ่งมิได้ตีค่าเป็นตัวเงินแล้วเอามารวมกับตัวเลขเงินสดที่ได้รับการถวายสิบลดดังกล่าวในตาราง

4.2.2 ภาพรวมพันธกิจที่ทำประจำในคริสตจักรทั้งสามแห่ง

(ตารางที่ 4.2.2)

พันธกิจที่กำลังทำ	บ้านกลาง		ห้วยป่าเป้า		ตาลน้อย	
	ทำ	ไม่	ทำ	ไม่	ทำ	ไม่
1. การประกาศพระกิตติคุณ		x	✓		✓	
2. การบริการรับใช้ชุมชน	✓		✓		✓	
3. คริสเตียนศึกษาสำหรับเด็ก		x	✓		✓	
4. คริสเตียนศึกษา อนุชน/วัยรุ่น		x	✓		✓	
5. คริสเตียนศึกษาผู้ใหญ่		x		x		x
6. สตรีคริสเตียน	✓		✓		✓	
7. กลุ่มอนุชน		x	✓		✓	
8. ผู้สูงอายุ(อาวุโส)		x		x		x
9. สร้างสาวก/ชีวิตคริสเตียน		x	✓			x
10. นมัสการ/สรรเสริญ	✓		✓		✓	
11. สามัคคีธรรม การเอาใจใส่ดูแลหนุนเสริมกันและกัน	✓		✓		✓	
12 การอนุรักษ์วัฒนธรรมลาหู่		x		x	✓	
13 พันธกิจทุนการศึกษา Compassion		x		x	✓	

จากตาราง 4.2.2 ผู้วิจัยพบว่า คริสตจักรทั้งสามแห่งสนใจเรื่องการประกาศพระกิตติคุณ แม้คริสตจักรบ้านกลางจะให้ข้อมูลว่า ปัจจุบันไม่ได้มีพันธกิจในการประกาศพระกิตติคุณแล้ว แต่ก็เป็นพันธกิจที่เคยทำมาแล้วแต่ต้องหยุดไปเพราะสถานการณ์การเมืองในประเทศเพื่อนบ้าน) แต่ส่วนใหญ่สนใจที่จะประกาศในพื้นที่ห่างไกล เช่น พื้นที่ในฝั่งพม่า โดยการถวายเงินเพื่อจ้างผู้ประกาศไปทำการประกาศ แต่เนื่องจากพม่ามีสถานการณ์การเมืองตามแถบชายแดนยังไม่นิ่งสงบ ดังนั้น จึงไม่ได้รับอนุญาตให้ไปประกาศในพื้นที่ประเทศพม่า มีคริสตจักรแห่งหนึ่งที่ผู้ประกาศไปประกาศแล้วไม่เกิดผลหือใจจึงเลิกไปประกาศพระกิตติคุณ

ประการที่สอง พันธกิจในคริสตจักรที่ทั้งสามคริสตจักรได้กระทำเป็นประจำคือ การนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์ และ สามัคคีธรรม การเอาใจใส่ดูแลกันและกันในกลุ่มที่มาร่วมนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์

ประการที่สาม พบว่ากลุ่มที่พบปะเป็นประจำในทุกเดือนคือกลุ่มสตรีคริสเตียนในทั้งสามคริสตจักร แต่น่าสังเกตว่า คริสตจักรไม่มีกลุ่มสำหรับผู้อาวุโส ในขณะที่สมาชิกที่มานมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์มีจำนวนผู้อาวุโสจำนวนมากขึ้น และจากการพูดคุยในสนทนากลุ่มพบว่า คริสตจักรไม่มีพันธกิจเฉพาะกับกลุ่มสมาชิกอาวุโสที่ “ติดบ้าน”(ไม่สามารถออกจากบ้าน) และ “ติดเตียง” (บางท่านที่เจ็บป่วยเรื้อรัง หรือ พิการ) ที่ไม่สามารถมาร่วมในการนมัสการวันอาทิตย์

ประการที่สี่ ในด้านคริสเตียนศึกษา คริสตจักรห้วยป่าเป้าและตาดน้อยมีคริสเตียนศึกษาสำหรับเด็กและอนุชน แต่ไม่มีบทเรียนที่เหมาะสม เป็นการเตรียมด้วยตนเองของผู้สอนเท่านั้น แต่ทั้งสามคริสตจักรไม่มีคริสเตียนศึกษาสำหรับผู้ใหญ่

ประการที่ห้า พบว่า การทำพันธกิจในสังคมชุมชนเป็นการกระทำตามตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบในชุมชน กล่าวคือเป็นการกระทำตามหน้าที่ อบต. อสม. และอาสาสมัครป้องกันไฟป่า ซึ่งเป็นการกระทำในฐานะส่วนตัว มิใช่ในนามของคริสตจักร และมีได้กระทำในฐานะที่ตนเป็นคริสเตียน หรือ ทำในพระนามของพระเยซูคริสต์ นอกจากการจัดงานคริสตมาสในหมู่บ้านเท่านั้น

4.3 ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรบ้านกลาง

จากการเลือกกระบวนการที่คริสตจักรบ้านกลางทำได้ดีที่สุด 4 อันดับ และ ที่ต้องการพัฒนาและแก้ไขมากที่สุด 4 อันดับ มีดังนี้

4.3.1 สิ่งที่คริสตจักรบ้านกลางทำได้ที่สุดใน 4 อันดับแรก (ตาราง 4.3.1)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักร	กลุ่ม1 (อันดับ)	กลุ่ม2 (อันดับ)	กลุ่ม3 (อันดับ)	ค่ารวม (อันดับ)
2.1	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน	12 (4)		17 (2)	29 (2)
2.2	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่องให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้า และการดำเนินชีวิตประจำวัน	20 (2)	19 (1)	35 (1)	74 (1)
2.3	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดีต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด	21 (1)			21

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักร	กลุ่ม1 (อันดับ)	กลุ่ม2 (อันดับ)	กลุ่ม3 (อันดับ)	ค่ารวม (อันดับ)
2.4	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนา ไคร์ครวญ ศึกษาพระวจนะ การอธิษฐาน และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน	13 (3)	13 (2)		26 (3)
2.5	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวจนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)		12 (3)		12
2.7	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน		11 (4)	11 (4)	22 (4)
2.9	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรได้รับการพัฒนาของประทาน(ศักยภาพ) ให้ใช้ความสามารถดังกล่าวในการรับใช้พระเจ้าในงานด้านต่างๆภายในคริสตจักร			14 (3)	14

หมายเหตุ: กลุ่ม1=กลุ่มฆราวาส/บุรุษ กลุ่ม2=กลุ่มสตรี กลุ่ม3=กลุ่มอนุชน

จากการดำเนินกลุ่มสนทนาทั้งสามกลุ่ม (บุรุษ สตรี และอนุชน) เพื่อค้นหาว่าคริสตจักรบ้านกลางได้ทำพันธกิจที่คริสตจักรเห็นว่าดีและภาคภูมิใจว่ามีพันธกิจในด้านใดบ้าง โดยการให้สมาชิกสนทนาทุกคนทำแบบสอบถามชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรแล้วร่วมกันประมวลคะแนนจากแบบสอบถามตามผลปรากฏใน ตาราง 4.3.1 ผู้วิจัยพบว่า โดยภาพรวมแล้วคริสตจักรบ้านกลางทำพันธกิจที่ดีที่สุด 4 อันดับแรก ดังนี้

พันธกิจที่คริสตจักรทำได้ดีอันดับแรกคือ ข้อ 2.2 พันธกิจการนมัสการพระเจ้า ซึ่งกลุ่มสนทนาสองกลุ่มได้ให้คะแนนในข้อนี้สูงสุด ยกเว้นกลุ่มบุรุษที่ให้เป็นอันดับที่สอง

พันธกิจที่คริสตจักรทำได้ดีอันดับที่สองคือ ข้อ 2.1 พันธกิจสามัคคีธรรม การเอาใจใส่ดูแลกันและกันภายในคริสตจักร โดยกลุ่มสนทนาบุรุษ และ อนุชนเห็นว่าเป็นพันธกิจที่คริสตจักรทำได้ดีในสี่อันดับแรก

พันธกิจที่คริสตจักรทำได้ดีอันดับที่สามคือ ข้อ 2.4 สมาชิกมีชีวิตที่สนิทสนมกับพระเจ้า เรียนรู้ถึงพระประสงค์ผ่านการศึกษาพระคัมภีร์และอธิษฐาน ซึ่งทั้งกลุ่มบุรุษและสตรีเห็นว่า เป็นพันธกิจที่คริสตจักรทำได้ดี (ดูตาราง 4.3.1 ข้อ 2.4) ในขณะที่กลุ่มสตรีเองกลับบอกว่าเป็นพันธกิจที่ คริสตจักรจะต้องแก้ไขและพัฒนาเป็นอันดับแรก (ดูตาราง 4.3.2 ข้อ 3.4)

พันธกิจที่คริสตจักรทำได้ดีอันดับที่สี่คือ ข้อ 2.7 การสำแดงความรักเมตตาของพระคริสต์ แก่ผู้คนที่สมาชิกต้องเกี่ยวข้อง ซึ่งทั้งกลุ่มสตรีและอนุชนระบุคะแนนว่า คริสตจักรทำได้ดีใน อันดับที่ดี(ดูตาราง 4.3.1 ข้อ 2.7) ในขณะที่ตาราง 4.3.2 ข้อ 3.7 แสดงว่า กลุ่มบุรุษ และสตรีเห็น ว่าเป็นพันธกิจที่จะต้องมีการพัฒนาแก้ไขในระดับสี่อันดับแรกเช่นกัน

4.3.2 สิ่งที่คริสตจักรบ้านกลางต้องการพัฒนาและแก้ไขใน 4 อันดับแรก (ตาราง 4.3.2)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรบ้านกลาง	กลุ่ม1 (อันดับ)	กลุ่ม2 (อันดับ)	กลุ่ม3 (อันดับ)	ค่ารวม (อันดับ)
3.1	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ ใกล้ชิดสนิทสนม และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน		13 (2)	15 (3)	28 (4)
3.2	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยก ย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการ พระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน	19 (1)		16 (2)	35 (2)
3.3	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่าง ดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด			15 (3)	15
3.4	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนา ใคร่ครวญ ศึกษาพระวจนะ การอธิษฐาน และ ประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน		18 (1)		18
3.5	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความสูง และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวจนะ และการทรง ช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจาก พระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)	10 (4)	9 (4)		29 (3)
3.6	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเปิดใจให้พระเจ้า และ ใช้พระวจนะของพระองค์ให้มีส่วนในการตัดสินใจใน เรื่องต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน			13 (4)	13
3.7	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของ	12 (3)	9 (4)		21

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรบ้านกลาง	กลุ่ม1 (อันดับ)	กลุ่ม2 (อันดับ)	กลุ่ม3 (อันดับ)	ค่ารวม (อันดับ)
	พระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่คนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อน ร่วมงาน และคนในสังคมาชุมชน				
3.8	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการ ประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์ แก่คนอื่น ๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมา ชุมชน	10 (4)	9 (4)	24 (1)	43 (1)
3.10	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรสามารถเลี้ยงดู บ่ม เพาะ และฟูมฟัก เอาใจใส่ผู้เชื่อในคริสตจักร ให้เติบโตมี ชีวิตแบบพระคริสต์มากยิ่งขึ้น	18 (2)	10 (3)		28 (4)

กลุ่ม1=กลุ่มฆราวาส/นบรุษ กลุ่ม2=กลุ่มสตรี กลุ่ม3=กลุ่มอนบรชน

จากตาราง 4.3.2 แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่คริสตจักรบ้านกลางต้องการพัฒนาและแก้ไขใน 4 อันดับแรก มีดังนี้

พันธกิจที่ต้องการพัฒนาและแก้ไขในอันดับแรกคือ การช่วยให้สมาชิกในคริสตจักรสามารถประกาศพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และชุมชน ซึ่งพบว่า ทั้งกลุ่มนบรุษ สตรี และอนบรชน ต่างระบุนคะแนนชัดเจนว่าต้องการพัฒนาแก้ไขในพันธกิจด้านนี้ (ดูตาราง 4.3.2 ข้อ 3.8)

พันธกิจที่ต้องพัฒนาและแก้ไขในอันดับที่สองคือ พันธกิจการนมัสการพระเจ้า ซึ่งทั้งกลุ่มนบรุษและอนบรชนเห็นว่าเป็นพันธกิจที่ต้องพัฒนาและแก้ไขในอันดับแรกๆของคริสตจักร (ดูตาราง 4.3.2 ข้อ 3.2) ผู้วิจัยขอตั้งข้อสังเกตว่า กลุ่มนบรุษเห็นว่าพันธกิจการนมัสการเป็นพันธกิจทำได้ดีในอันดับที่ 1 ส่วนกลุ่มอนบรชนเห็นว่าเป็นพันธกิจที่คริสตจักรทำได้ดีในอันดับที่ 2 (ดูตาราง 4.3.1 ข้อ 2.2)

พันธกิจที่ต้องการพัฒนาและแก้ไขในอันดับที่สามคือ ข้อ 3.5 พันธกิจเสริมสร้างให้สมาชิกเผชิญหน้ากับความทุกข์ทุกข์ด้วยพระวจนะของพระเจ้าและการทรงนำของพระองค์ ทั้งกลุ่มนบรุษและสตรีต่างเห็นว่า คริสตจักรจะต้องพัฒนาและแก้ไขในพันธกิจด้านนี้ (ดูตาราง 4.3.2 ข้อ 3.5)

พันธกิจที่ต้องการพัฒนาและแก้ไขในอันดับที่สี่คือ ข้อ 3.10 พันธกิจการสร้างสาวก ทั้งกลุ่มบุรุษและกลุ่มสตรีต่างเห็นว่าจะต้องมีการพัฒนาและแก้ไขพันธกิจการสร้างสาวกในคริสตจักรบ้านกลางเป็นอันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ (ดูตาราง 4.3.2 ข้อ 3.10)

4.3.3 เปรียบเทียบสิ่งที่คริสตจักรบ้านกลางทำได้ดีที่สุดและสิ่งที่สมาชิกเห็นควรพัฒนาและแก้ไขมากที่สุด (ตาราง 4.3.3)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรบ้านกลาง	สิ่งที่คริสตจักรทำได้ดีที่สุด	สิ่งที่ต้องพัฒนาแก้ไขมากที่สุด
2.2 3.2	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน	74 (1)	35 (2)
2.1	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน	29 (2)	
2.4	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนาใคร่ครวญ ศึกษาพระวจนะ การอธิษฐาน และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน	26 (3)	
2.7	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่คนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน	22 (4)	
3.8	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศสื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นๆทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน		43 (1)
3.5	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวจนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)		29 (3)
3.10	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรสามารถเลี้ยงดู บ่มเพาะ และฟูมฟัก เอาใจใส่ผู้เชื่อในคริสตจักร ให้เติบโตมีชีวิตแบบพระคริสต์มากยิ่งขึ้น		28 (4)

จากการระบุนคะแนนในแบบสอบถามชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรบ้านกลางจากทั้ง 3 กลุ่มคือ กลุ่มบุรุษ กลุ่มสตรี และกลุ่มอนุชน แล้วนำคะแนนมาประมวลเข้าด้วยกันได้

ภาพรวมสิ่งที่คริสตจักรบ้านกลางทำได้ดีที่สุด 4 อันดับแรก และสิ่งที่ต้องการพัฒนาและแก้ไขมากที่สุดเป็น 4 อันดับแรก ในชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรบ้านกลาง ตามรายละเอียดในตาราง 4.3.3 ดังนี้

พันธกิจที่คริสตจักรบ้านกลางเห็นว่าตนทำได้ดีที่สุดอันดับแรกคือ (1) พันธกิจการนมัสการ ยกย่องสรรเสริญพระเจ้า (2) พันธกิจด้านการเสริมสร้างสามัคคีธรรม การดูแลเอาใจใส่คนในชุมชนคริสตจักร (3) พันธกิจเสริมสร้างให้สมาชิกติดสนิทกับพระเจ้า ผ่านการศึกษาพระวจนะและการอธิษฐาน และ (4) พันธกิจเสริมสร้างให้สมาชิกมีชีวิตที่สำแดงความรักของพระคริสต์ในชีวิตประจำวัน

พันธกิจที่คริสตจักรบ้านกลางเห็นว่าพันธกิจที่ควรมีการพัฒนาและแก้ไขในสี่อันดับแรกคือ (1) พันธกิจการประกาศพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์ (2) พันธกิจการนมัสการยกย่องสรรเสริญพระเจ้า น่าสังเกตว่าแม้ข้อนี้จะติดอันดับหนึ่งในสี่ของสิ่งที่คริสตจักรเห็นว่าตนทำได้ แต่ยังไม่ได้ดีอย่างที่ควรจึงเห็นว่าควรมีการพัฒนาและแก้ไขด้วย (ดูรายละเอียดใน 4.3.3) (3) พันธกิจการเสริมสร้างให้สมาชิกสามารถใช้พระวจนะของพระเจ้าในการเผชิญหน้ากับความทุกข์ในชีวิตประจำวัน และ (4) พันธกิจด้านการเสริมสร้างชีวิตสมาชิกให้เป็นสาวกของพระเยซูคริสต์

อย่างไรก็ตาม ในข้อ 4.3.3 ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลด้านความคิดเห็น และ เหตุผลของสมาชิกในกลุ่มสนทนาที่ระบุนับต่าง ๆ ข้างต้น พร้อมทั้งความต้องการให้การทำให้พันธกิจของคริสตจักรบ้านกลางที่ต้องการพัฒนาแก้ไขในประเด็นสำคัญๆ ไร่บ้าง

4.3.3 ความคิดเห็น เหตุผล และข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มสนทนาต่อพันธกิจที่คริสตจักรบ้านกลางทำได้ดีที่สุด และ สิ่งที่คริสตจักรต้องพัฒนาและแก้ไข

1) พันธกิจด้านการนมัสการพระเจ้า

ทั้งบุรุษ สตรี และอนุชน ต่างเห็นว่า พันธกิจการนมัสการพระเจ้าเป็นสิ่งที่คริสตจักรบ้านกลางภาคภูมิใจ เพราะมีสมาชิกร่วมในการนมัสการในวันอาทิตย์จำนวนมาก เป็นโอกาสที่สมาชิกคริสตจักรได้เข้าร่วมใน “พิธี” การนมัสการพระเจ้า สงบจิตใจ พึงพระวจนะของพระเจ้า

และที่สมาชิกเห็นว่าการนมัสการพระเจ้าเป็นสิ่งสำคัญ กลุ่มธรรมกิจกล่าวว่า “เพราะเป็นโอกาสเดียวในหนึ่งสัปดาห์ที่สมาชิกจะได้ฟังพระวจนะของพระเจ้าจากศิษยาภิบาล... เพราะเวลาวันอื่นๆ พวกเราก็ต้องไปทำมาหากิน ทุกคนมีงานรับผิดชอบ” (Focus Group Discussion(FGD), บ้านกลาง, บุษ/ธรรมกิจ: 24) ซึ่งกลุ่มสตรีคริสเตียนมีความคิดเห็นว่า “...หลายคนในสมาชิกไม่สามารถอ่านพระคัมภีร์เอง คนแก่ก็อ่านยาก อนุชนหลายคนที่ไม่ไปในเมืองก็อ่านภาษาลาหู่ไม่ได้แล้ว พวกเราได้เรียนพระคัมภีร์ก็ส่วนใหญ่ในวันอาทิตย์เท่านั้น” (FGD, บ้านกลาง, อนุชน: 17)

อนุชนที่มาร่วมในการนมัสการวันอาทิตย์มีจำนวนไม่มาก ในกลุ่มสนทนาของอนุชนได้มีผู้ให้ความเห็นว่า “...ที่ว่าอนุชนมาโบสถ์นมัสการพระเจ้าวันอาทิตย์น้อย เพราะพวกหนึ่งต้องไปเรียนหนังสือในเมือง แล้วอีกพวกหนึ่งก็ไปทำงานในเมือง...” (FGD, บ้านกลาง, อนุชน: 6) ดังนั้นอนุชนที่ยังอยู่ในหมู่บ้านจึงมีเพียงเขาวชนรุ่นเล็ก และอนุชนที่กลับมาแล้วไม่ได้ไปไหน (FGD, บ้านกลาง, อนุชน: 10-12) แต่อนุชนคนรุ่นใหม่ที่อยู่ในหมู่บ้านมาร่วมในการนมัสการพระเจ้าวันอาทิตย์ไม่มากนัก กลุ่มบุรุษให้ข้อมูลว่า “...ที่ผ่านมาระบายอยากให้อนุชนมานมัสการพระเจ้ามาๆ คริสตจักรก็ไปซื้อชุดดนตรีทันสมัยมา...ให้อนุชนได้เล่นดนตรี นำเพลงสั้นในเช้าวันอาทิตย์... พวกอนุชนก็มา นำเพลง เมื่อนำเพลงสั้นจบ จะเริ่มนมัสการพวกอนุชนที่นำดนตรีเดินออกจากโบสถ์ ไม่อยู่ร่วมนมัสการพระเจ้า...” (FGD, บ้านกลาง, บุษ: 44) ส่วนในสนทนากลุ่มของอนุชนอนุชนได้แสดงความคิดเห็นว่า “...นมัสการวันอาทิตย์ของพวกผู้ใหญ่น่าเบื่อ... ง่วงนอน... ฟังไม่รู้เรื่อง แต่พวกเราก็เข้าไปช่วยเล่นดนตรีและนำเพลงนะ...” (FGD, บ้านกลาง, อนุชน 32-38)

สนทนากลุ่มของบุรุษได้ให้ข้อมูลว่า สมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่มาร่วมในคริสตจักรว่า “สมาชิกส่วนใหญ่ต้องทำงานหนัก พอมาถึงวันอาทิตย์ก็อยากพักผ่อน บางคนก็ต้องไปหาหมอในเมือง หลายคนต้องไปซื้อของ เลยไม่มีเวลาที่จะมาโบสถ์... เคี้ยวนี้หลายครอบครัวมีรถเครื่องไปในเมืองสะดวกกว่าสมัยก่อน หลายคนต้องไปในเมืองวันอาทิตย์ เพราะวันธรรมดาต้องทำงานมาก” (FGD, บ้านกลาง, บุษ: 55-57) สตรีคนหนึ่งในกลุ่มสนทนาได้เล่าว่า “...ที่ผู้ชายมานมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์น้อยกว่าผู้หญิงเพราะ... พวกผู้ชายติดมวยในโทรทัศน์... พวกเขาไปบ้านคนที่มิโทรทัศน์แล้วดูมวยด้วยกัน หลายกลุ่มที่ดื่มเหล้าไปด้วย คนผู้ชายพวกนี้เลยไม่มาโบสถ์” (FGD บ้านกลาง, สตรี: 85)

จากการสอบถามและพูดคุยกับสมาชิกในกลุ่มสนทนา ต่างบอกว่าปกติในสัปดาห์หนึ่งๆจะมีกรนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์เท่านั้น แต่จะมีหลายรอบ ไม่มีกรนมัสการพระเจ้าในครอบครัวของสมาชิก (ยกเว้นจะมีพิธีการพิเศษ เช่น งานขึ้นบ้านใหม่ งานศพ หรืองานแต่งงานเท่านั้น)

2) พันธกิจการเสริมสร้างสามัคคีธรรมชุมชนคริสตจักร

สามัคคีธรรมในคริสตจักร เป็นพันธกิจที่ธรรมกิจ/บรูช และ อนุชนต่างเห็นว่าเป็นพันธกิจที่ทำได้ดี แต่ในเวลาเดียวกันอนุชนกลับมองเห็นว่าเป็นพันธกิจที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขไม่น้อย ในขณะที่คณะสตรีคริสเตียนเห็นว่าเป็นพันธกิจที่ทำได้ไม่คึกไม่ประสบความสำเร็จ แต่ต้องมีการแก้ไขพัฒนาอย่างสูง

สามัคคีธรรมในคริสตจักรนี้เป็นเรื่องความสัมพันธ์ และการให้ความสนใจกันและกัน เฉพาะกลุ่มที่มานมัสการพระเจ้าในคริสตจักรวันอาทิตย์เท่านั้น แต่สมาชิกที่มาร่วมนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์กลับไม่มีความสัมพันธ์ และเอาใจใส่ต่อสมาชิกของคริสตจักรที่ไม่ได้มาร่วมนมัสการพระเจ้าซึ่งมีจำนวนมากว่าคนที่มาร่วมนมัสการในวันอาทิตย์ กลุ่มสนทนาของสตรีคริสเตียนได้ให้ข้อมูลว่า “...คริสตจักรของเราไม่มีการเขียนเขียนในระหว่างสัปดาห์ ...เราไม่มีการเขียนเขียนคนที่ไม่มาโบสถ์” (FGD, บ้านกลาง, สตรี: 76) จากกลุ่มสนทนาของอนุชนได้มีผู้แสดงความคิดเห็นว่า “กรรมการคริสตจักร ผู้ใหญ่ในคริสตจักร ไม่มีการออกไปเยี่ยมคนที่ไม่มาโบสถ์เพราะเขามองว่าพวกนี้ได้ทำผิดทำบาป... บางคนไปกินเหล้า หลายคนสูบบุหรี่ และถ้าใครเลิกสูบบุหรี่เมื่อก่อนเวลาไปโบสถ์ก็ถูกมองว่าเป็นคนไม่ดี คนพวกนี้เลยไม่มาโบสถ์ พวกผู้ใหญ่ก็ไม่ได้ไปเยี่ยม” (FGD, บ้านกลาง, อนุชน: 65) ส่วนสมาชิกที่มาโบสถ์เป็นประจำเมื่อเจ็บป่วยหนัก ญาติก็จะมาขอให้ ศิษยาภิบาลอธิษฐานเพื่อ

3) พันธกิจส่งเสริมเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุม

จากการพูดคุยรายละเอียดของการส่งเสริมการเรียนรู้พระคัมภีร์พบว่า สมาชิกเรียนรู้พระคัมภีร์จากการเทศนาในวันอาทิตย์เวลานมัสการพระเจ้าเท่านั้น คณะบรูชและธรรมกิจได้อธิบายเรื่องการเรียนพระคัมภีร์ในคริสตจักรว่า “... เราได้เรียนพระคัมภีร์ทุกคน ทุกคนที่มาร่วมนมัสการพระเจ้านี้จะได้ฟังคำเทศนาจากศิษยาภิบาล ยิ่งในวันอาทิตย์ถ้าใครมานมัสการพระเจ้าหลายรอบก็จะได้เรียนพระคัมภีร์มากกว่าคนอื่น...” (FGD, บ้านกลาง, บรูช: 82)

จากการสัมภาษณ์ศิษยาภิบาลว่าทำไมถึงไม่มีชั้นเรียนพระคัมภีร์สำหรับผู้ใหญ่ ท่านให้เหตุผลว่า ส่วนตัวของท่านอาทิตย์หนึ่งต้องเตรียมเทศนาอาทิตย์ละ 3-4 คำเทศน์ และบ่อยครั้งต้องไปประกอบศาสนพิธีในคริสตจักรในเขตปกครองของตน จึงเป็นการยากที่ท่านจะสอนชั้นเรียนพระคัมภีร์สำหรับผู้ใหญ่ อีกทั้งในวันธรรมคริสตจักรลาหู่ ผู้ที่จะสอนพระคัมภีร์จะต้องเป็นผู้ที่

จบจากโรงเรียนพระคัมภีร์ หรือ พระคริสตธรรมแล้วเท่านั้น ดังนั้น การที่จะฝึกให้ผู้ปกครองให้เป็นผู้สอนพระคัมภีร์จึงเป็นไปได้ และไม่เป็นที่ยอมรับของสมาชิก

- 4) พันธกิจการส่งเสริมให้สมาชิกมีชีวิตส่วนตัวที่ติดสนิทกับพระเจ้าผ่านการศึกษาพระคัมภีร์และการอธิษฐานส่วนตัวในชีวิตประจำวัน

จากการพูดคุยในการสนทนากลุ่มผู้วิจัยพบว่า ในกลุ่มสมาชิกผู้ชายจะไม่มีเวลาส่วนตัวในชีวิตประจำวัน มีสมาชิกในกลุ่มสนทนาชายกล่าวว่า “อาจารย์ไม่เข้าใจ พวกเราคนลาหู่ต้องทำงานหนักไม่มีเวลาที่จะอ่านพระคัมภีร์และอธิษฐาน... เวลาเลิกงานพวกเราต้องสังสรรค์พูดคุยกัน คนลาหู่หิวกระหายการพูดคุยกัน... หลังอาหารเย็นเราต้องสังสรรค์กันอีก พวกผู้หญิงจะต้องดูแลรถโทรทัศน์... เวลาตอนดึนอนเช้า พวกผู้หญิงก็ต้องเตรียมอาหารให้ทุกคนในบ้าน และเตรียมตัวไปไร่ พวกผู้ชายก็ต้องรวมกลุ่มพูดคุยกัน... อาจารย์ไม่เข้าใจว่าพวกเราไม่มีเวลาเลย” (FGD, บ้านกลาง, นุรุษ: 94-100)

โดยภาพรวมแล้ว สมาชิกเกือบทุกคนไม่มีการเฝ้าเดี่ยว ไม่ได้อ่านพระคัมภีร์และอธิษฐานเป็นการส่วนตัวในชีวิตประจำวัน ประกอบกับคริสตจักรมิได้มีชั้นเรียนพระคัมภีร์สำหรับสตรีอนุชน และผู้ใหญ่ ที่ทำให้สมาชิกคริสตจักรไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาพระคัมภีร์เป็นการส่วนตัว และสำหรับการอธิษฐานสตรีท่านหนึ่งได้กล่าวในกลุ่มว่า “เราเชื่อว่า คำอธิษฐานของผู้รับใช้ของพระเจ้านั้นมีพลัง เมื่อใครมีปัญหา หรือ เจ็บป่วย พวกเราจะไปขอศิษยาภิบาลช่วยอธิษฐาน...” (FGD, บ้านกลาง, สตรี: 58)

- 5) พันธกิจการเสริมสร้างสมาชิกมีชีวิตที่เข้มแข็งในการเผชิญหน้ากับความทุกข์และทุกข์ด้วยพระวอนะและการทรงนำของพระเจ้า

เนื่องจากการวางรากฐานพระวอนะของพระเจ้านั้นมีความอ่อนแอ อีกทั้งในชีวิตประจำวันไม่มีความสัมพันธ์ที่ติดสนิทกับพระเจ้า และพึ่งการอธิษฐานจากศิษยาภิบาลอย่างที่ว่าข้างต้นชีวิตคริสเตียนในชีวิตประจำวันจึงอ่อนแอ และไม่มีรากฐานในการดำเนินชีวิตและการทำพันธกิจ

- 6) พันธกิจการประกาศพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์

คณะธรรมกิจคริสตจักรได้ให้ข้อมูลว่า คริสตจักรบ้านกลางเคยมีการประกาศฯ โดยการถวายทรัพย์และจ้างผู้ประกาศไปประกาศพระกิตติคุณในชุมชนลาหู่ฝั่งประเทศพม่า แต่เนื่องจากการประกาศไม่เกิดผล ดังนั้น ผู้ประกาศท่านนั้นจึงเลิกการไปประกาศ ทำให้คริสตจักรบ้านกลางไม่มีพันธกิจการประกาศมาจนปัจจุบันนี้

7) พันธกิจการบ่มเพาะ เสริมสร้าง สมาชิกให้มีชีวิตที่เป็นสาวกของพระ-
คริสต์

จากตาราง 4.2.2 ข้อ 9 คณะธรรมกิจได้ให้ข้อมูลพื้นฐานว่า คริสตจักรบ้านกลางไม่มีพันธ-
กิจการสร้างสาวก และสอดคล้องกับการดำเนินการทำพันธกิจด้านต่างๆของคริสตจักรบ้านกลางที่
ได้กล่าวมาก่อนนี้ สมาชิกคริสตจักรจึงมิได้รับการบ่มเพาะเสริมสร้างให้มีชีวิตที่เติบโตขึ้นตาม
แบบพระเยซูคริสต์ และมีจิตใจที่จะรับใช้พระเยซูคริสต์เยี่ยงพระองค์ จึงส่งผลกระทบต่อพันธ-
กิจการประกาศพระกิตติคุณ พันธกิจการรับใช้และบริการผู้คนในสังคมชุมชนด้วยความรัก
เมตตาแบบพระคริสต์ และยังส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งชีวิตคริสตจักรในด้านสามัคคีธรรม
ที่แท้จริง การยกย่องสรรเสริญพระเจ้าทั้งในการนมัสการและการดำเนินชีวิตประจำวัน

4.4 ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรห้วยป่าเป่า

4.4.1 สิ่งที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้ดีที่สุดใน 4 อันดับแรก (ตาราง 4.4.1)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรห้วยป่าเป่า	กลุ่ม1 (อันดับ)	กลุ่ม2 (อันดับ)	กลุ่ม3 (อันดับ)	ค่ารวม (อันดับ)
2.1	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด สนิทสนม และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน	25 (1)	17 (1)	15 (2)	57 (1)
2.2	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้า และการดำเนินชีวิตประจำวัน	24 (2)		16 (1)	40 (2)
2.3	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างคิ ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด	16 (3)			16
2.4	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และ เรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนา ใคร่ครวญ ศึกษาพระวาจา การอธิษฐาน และ		12 (2)	11 (3)	23 (4)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรห้วยป่าเป่า	กลุ่ม1 (อันดับ)	กลุ่ม2 (อันดับ)	กลุ่ม3 (อันดับ)	ค่ารวม (อันดับ)
	ประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน				
2.5	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวอนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)	7 (4)	10 (4)	10 (4)	27 (3)
2.8	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้ออกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน		11 (3)		11
2.9	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรได้รับการพัฒนาของประทาน(ศักยภาพ) ให้ใช้ความสามารถดังกล่าวในการรับใช้พระเจ้าในงานด้านต่างๆภายในคริสตจักร		12 (2)		12

หมายเหตุ: กลุ่ม1=กลุ่มธรรมกิจ/นุรุษ กลุ่ม2=กลุ่มสตรี กลุ่ม3=กลุ่มอนุชน

จากการทำแบบสอบถามเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรห้วยป่าเป่า และแต่ละกลุ่มสนทนาร่วมการรวมคะแนนจากแบบสอบถามในกลุ่มของตน แล้วประมวลข้อมูลผู้วิจัยพบว่า

พันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้เป็นอันดับแรกคือ ข้อ 2.1 พันธกิจด้านสามัคคีธรรม คริสตจักรช่วยให้สมาชิกในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม และเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน(ตาราง 4.4.1 ข้อ 2.1) โดยกลุ่มนุรุษให้คะแนนเป็นพันธกิจที่ทำได้ดีที่สุดอันดับที่ 1 (ตาราง 4.4.1 ข้อ 2.1) แต่ในเวลาเดียวกันเป็นพันธกิจที่กลุ่มนุรุษเห็นว่าการพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับแรกเช่นกัน (ตาราง 4.4.2 ข้อ 3.1)

พันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้เป็นอันดับที่สองคือ ข้อ 2.2 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้า ผ่านการนมัสการพระเจ้า และการดำเนินชีวิตประจำวัน ในประเด็นนี้พบว่า กลุ่มนุรุษเห็นว่าคริสตจักรของตนทำพันธกิจนี้ได้ดีเป็นอันดับที่สอง และ กลุ่มอนุชนเห็นว่าคริสตจักรห้วยป่าเป่าทำพันธกิจนี้ได้ดีเป็นอันดับที่ 1 (ตาราง 4.4.1 ข้อ 2.1) แต่พบอีกว่า กลุ่มนุรุษ และ กลุ่มสตรีกลับเห็นว่า พันธกิจในประเด็นนี้ คริสตจักรห้วยป่าเป่าต้องมีการพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ (ตาราง 4.4.2 ข้อ 3.2)

พันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้ดีอันดับที่สามคือ ข้อ 2.5 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวอนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า ในข้อนี้ทั้งกลุ่มบุรุษ สตรี และอนุชนต่างเห็นว่าเป็นพันธกิจที่คริสตจักรของตนทำได้ดีเป็นอันดับที่ 4 ในแต่ละกลุ่ม (ตาราง 4.4.1 ข้อ 2.5) แต่เมื่อประมวลคะแนนทั้งสามกลุ่มได้ผลปรากฏว่าคริสตจักรทำได้ดีเป็นอันดับที่สาม แต่นำสังเกตว่า กลุ่มสตรีกลับเห็นว่าพันธกิจประเด็นนี้เป็นพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าจะต้องพัฒนาและแก้ไขมากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง (ตาราง 4.4.2 ข้อ 3.5)

พันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้ดีเป็นอันดับที่สี่คือ ข้อ 2.4 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนาใคร่ครวญศึกษาพระวอนะ การอธิษฐาน และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งกลุ่มสตรี และ กลุ่มอนุชนเห็นว่าเป็นพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้ดีเป็นอันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ (ตาราง 4.4.1 ข้อ 2.4)

4.4.2 สิ่งที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าต้องการพัฒนาและแก้ไข 4 อันดับแรก (ตาราง 4.4.2)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรห้วยป่าเป่า	กลุ่ม1 (อันดับ)	กลุ่ม2 (อันดับ)	กลุ่ม3 (อันดับ)	ค่ารวม (อันดับ)
3.1	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดติดสนิทสนม และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน	16 (1)	13 (3)		29 (2)
3.2	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่องให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้า และการดำเนินชีวิตประจำวัน	11 (3)	9 (4)		20
3.3	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดีต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด	16 (1)	14 (2)	13 (3)	43 (1)
3.5	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวอนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)		22 (1)		22 (4)
3.7	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิตในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน	9 (4)		20 (1)	29 (2)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรห้วยป่าเป้า	กลุ่ม1 (อันดับ)	กลุ่ม2 (อันดับ)	กลุ่ม3 (อันดับ)	ค่ารวม (อันดับ)
3.8	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่น ๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน	12 (2)		13 (3)	25 (3)
3.10	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรสามารถเลี้ยงดู บ่มเพาะ และฟูมฟัก เอาใจใส่ผู้เชื่อในคริสตจักรให้เติบโตมีชีวิตแบบพระคริสต์มากยิ่งขึ้น			14 (2)	14

หมายเหตุ: กลุ่ม1=กลุ่มธรรมกิจ/บุรุษ กลุ่ม2=กลุ่มสตรี กลุ่ม3=กลุ่มอนุชน

จากการระบุคะแนนในแบบสอบถามชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรห้วยป่าเป้าถึงพันธกิจที่ต้องพัฒนาและแก้ไข จากนั้น ในแต่ละกลุ่มได้ประมวลคะแนนในประเด็นนี้เข้าด้วยกัน ผู้วิจัยพบว่า

พันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป้าจะต้องพัฒนาและแก้ไขสูงสุดอันดับแรกคือ ข้อ 3.3 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด ซึ่งทั้งสามกลุ่มระบุว่าพันธกิจที่คริสตจักรของตนต้องแก้ไขในลำดับต้นๆ กล่าวคือ กลุ่มบุรุษระบุว่าพันธกิจที่ต้องแก้ไขและพัฒนาเป็นลำดับแรก ในขณะที่กลุ่มสตรี และ กลุ่มอนุชนระบุว่าพันธกิจที่ต้องแก้ไขและพัฒนาเป็นอันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ (ตาราง 4.4.2 ข้อ 3.3)

พันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป้าจะต้องพัฒนาและแก้ไขสูงสุดอันดับที่สองคือ ข้อ 3.7 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้อื่นที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน ซึ่งกลุ่มอนุชนต่างระบุว่าพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป้าต้องมีการพัฒนาและแก้ไขเป็นลำดับที่ 1 และกลุ่มบุรุษระบุว่าต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นลำดับที่ 4 (ตาราง 4.4.2 ข้อ 3.7)

พันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป้าจะต้องพัฒนาและแก้ไขสูงสุดอันดับที่สามคือ ข้อ 3.8 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่น ๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน ในประเด็นนี้กลุ่มบุรุษ และ กลุ่มอนุชนระบุว่าต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ (ตาราง 4.4.2 ข้อ 3.8)

พันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าจะต้องพัฒนาและแก้ไขสูงสุดอันดับที่สี่คือ ข้อ 3.5 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวอนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า กลุ่มสตรีเห็นว่าเป็นพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่หนึ่ง (ตาราง 4.4.2 ข้อ 3.5)

4.4.3 เปรียบเทียบสิ่งที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้ที่สุดและสิ่งที่สมาชิกเห็นควรพัฒนาและแก้ไขมากที่สุด (ตาราง 4.4.3)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรห้วยป่าเป่า	สิ่งที่คริสตจักรทำได้ดีที่สุด	สิ่งที่ต้องพัฒนาแก้ไขมากที่สุด
2.1 3.1	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน	57 (1)	29 (2)
2.2	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน	40 (2)	
2.5 3.5	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวอนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)	27 (3)	22 (4)
2.4	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ผ่านการภาวนาไคร้ครวญ ศึกษาพระวอนะ การอธิษฐาน และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน	23 (4)	
3.3	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด		43 (1)
3.7	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่คนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน		29 (2)
3.8	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศสื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน		25 (3)

จากการระบุคะแนนในแบบสอบถามชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรห้วยป่าเป่าจากทั้ง 3 กลุ่มคือ กลุ่มบุรุษ กลุ่มสตรี และกลุ่มอนุชน แล้วนำคะแนนมาประมวลเข้าด้วยกันได้

ภาพรวมสิ่งที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้ดีที่สุด 4 อันดับแรก และสิ่งที่ต้องการพัฒนาและแก้ไขมากที่สุดเป็น 4 อันดับแรก ในชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรห้วยป่าเป่าตามรายละเอียดในตาราง 4.4.3 ดังนี้

สรุปโดยภาพรวมแล้ว คริสตจักรห้วยป่าเป่ามีชีวิตและกระทำพันธกิจในประเด็นที่ดีที่สุดสี่ประเด็นดังนี้คือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด สนับสนุน และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน(ข้อ 2.1) แต่ในเวลาเดียวกันก็เป็นประเด็นที่จะต้องมีการพัฒนาแก้ไขอย่างมากเป็นอันดับที่ 2 (ตาราง 4.4.3 ข้อ 3.1)

ประเด็นพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้ดีในอันดับที่สองคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน (ข้อ 2.2)

ประเด็นพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้ดีเป็นอันดับที่สามคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน (ข้อ 2.5) แต่ก็น่าสังเกตว่าพันธกิจในประเด็นนี้เป็นประเด็นที่คริสตจักรเห็นว่าจะต้องแก้ไขและพัฒนาเป็นอันดับที่สี่ด้วย (ข้อ 3.5)

ประเด็นพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าทำได้ดีเป็นอันดับที่สี่คือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนาใคร่ครวญ สึกขาพระวณะ การอธิษฐาน และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน (ข้อ 2.4)

ส่วนประเด็นพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าเห็นว่าจะต้องพัฒนาและแก้ไขอย่างสูงเป็นอันดับแรกคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด (ข้อ 3.3)

ประเด็นพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าเห็นว่าจะต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สองคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน (ข้อ 3.7) โปรดสังเกตว่าประเด็นพันธกิจที่ต้องพัฒนาและแก้ไขอันดับที่สองมี 2 รายการคือ ข้อ 3.1 และ 3.7 (ตาราง 4.4.3)

ประเด็นพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าเห็นว่าจะต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สามคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นๆทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน (ข้อ 3.8)

ประเด็นพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าเห็นว่าจะต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สี่ (ข้อ 3.1) ตามที่กล่าวแล้วข้างต้นแล้ว

4.4.3 ความคิดเห็น เหตุผล และข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มสนทนาต่อพันธกิจที่คริสตจักรห้วยป่าเป้าทำได้ดีที่สุด และ สิ่งที่คริสตจักรต้องพัฒนาและแก้ไข

- 1) พันธกิจการสร้างสาวก หรือ การพัฒนาคุณลักษณะชีวิตสาวกแท้ของพระเยซูคริสต์

พันธกิจนี้เริ่มตั้งแต่การวางรากฐานความเชื่อศรัทธาจากพระคัมภีร์หรือพระวจนะของพระเจ้า (ข้อ 2.3) ซึ่งเป็นพันธกิจที่มีความสำคัญและสร้างผลกระทบอย่างมากต่อคุณลักษณะชีวิตคริสเตียนที่แท้จริง เช่น ในแต่ละวันเผชิญหน้าความทุกข์ความทุกข์ด้วยพระวจนะของพระเจ้าและการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ข้อ 2.5) และเมื่อจะต้องมีการตัดสินใจในชีวิตก็เปิดใจให้พระเจ้าและพระวจนะของพระองค์มีส่วนในการตัดสินใจครั้งนั้นๆ (ข้อ 2.6) และที่สำคัญมากคือ สาวกของพระเยซูคริสต์ต้องเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด คิดสนทนากับพระเจ้า ผ่านการศึกษาเรียนรู้พระวจนะ และการภาวนาอธิษฐานจนเป็นวินัยในชีวิตประจำวัน (2.4) และที่สำคัญคือ คริสตจักรจะต้องมีกระบวนการเลี้ยงดู บ่มเพาะ ฟูมฟัก เอาใจใส่ผู้เชื่อในคริสตจักรให้เติบโตขึ้นแบบพระเยซูคริสต์มากยิ่งขึ้นทุกวัน (ข้อ 2.10)

จากการสนทนากลุ่มของธรรมกิจ/นุรุษ คริสตจักรห้วยป่าเป้าได้ช่วยกันค้นหาสาเหตุว่าทำไมถึงเห็นว่าประเด็นข้อ 2.3 เรื่องคริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดีต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด ทั้งๆที่เป็นสิ่งที่คริสตจักรทำได้ดีที่สุดระดับที่ 3 แต่กลับเป็นประเด็นที่กลุ่มสนทนาต้องการให้คริสตจักรต้องแก้ไขพัฒนาเป็นอันแรกสุด (ข้อ 3.3) และเป็นเพียงข้อเดียวที่ทั้งสามกลุ่มเป้าหมายมีความเห็นตรงกันว่า ในประเด็นการวางรากฐานพระวจนะของพระเจ้าในชีวิตของสมาชิกคริสตจักรเป็นประเด็นที่จะต้องมีการแก้ไขและพัฒนาอย่างมากเป็นประเด็นต้นๆ ทั้งนี้ในการสนทนากลุ่มได้ให้ข้อคิดและเหตุผลในเรื่องนี้ดังต่อไปนี้

- 1.1) คริสตจักรเคยจัดให้มีชั้นเรียนพระคัมภีร์แต่ปัจจุบัน ไม่มีสมาชิกมาเรียน ศิษยาภิบาลให้ข้อมูลว่า “ศิษยาภิบาลก็เคยสอนพระคัมภีร์แล้ว...สอนไปสอนมาก็ไม่มาเรียนหยุดไปคือๆอย่างงั้น” (FGD, ห้วยป่าเป้า, นุรุษ/ธรรมกิจ: 91)

1.2) สมาชิกกลุ่มสนทนาให้ความเห็นว่า ที่คนเรียนพระคัมภีร์ไม่มาเรียนต่อ เพราะ “พวกเขามีงานต้องทำมาก เลยหยุดมาเรียนพระคัมภีร์” (FGD, ห้วยป่าเป้า, นุรุษ/ธรรมกิจ: 93)

1.3) ส่วนคณะกรรมการคริสตจักร(คณะธรรมกิจ) มีความเห็นว่า ที่สมาชิกไม่มาเรียนพระคัมภีร์เพราะ พวกเขาไม่มีความอยาก และได้ยกตัวอย่างเปรียบเทียบว่า “...ถ้าจะให้รู้ว่าให้ควายที่ไม่อยากกินน้ำให้กินน้ำ เราจะต้องทำอะไร เรา...ต้องให้เกลือ เพราะเมื่อกินเกลือแล้วอาจจะหิวน้ำ ถ้าอย่างนั้นกรรมการจะต้องลองพิจารณาดูว่า อะไรคือเกลือที่เราจะให้แก่คนพวกนี้ จะยอมกินพระวจนะ” (FGD, ห้วยป่าเป้า, นุรุษ/ธรรมกิจ: 94)

1.4) ในเวลาเดียวกันคณะกรรมการก็ไม่ได้เป็นตัวอย่างที่ดีในการมาเรียนพระคัมภีร์ มีผู้ให้ข้อมูลว่า “กรรมการก็คงเป็นเกลือให้สมาชิกกินไม่ได้ เพราะกรรมการก็มีงานมากไม่มีเวลาเช่นกัน” (FGD, ห้วยป่าเป้า, นุรุษ/ธรรมกิจ: 96) และมีผู้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “ผมว่าต้องทำให้กรรมการดีขึ้นก่อนในเรื่องพระวจนะ ไม่อย่างนั้นทำไปทำไมพวกกรรมการจะแย่ง...” (FGD, ห้วยป่าเป้า, นุรุษ/ธรรมกิจ: 97)

1.5) ส่วนศิษยาภิบาลได้ตั้งข้อสังเกตที่สำคัญว่า “แท้จริงแล้วการไม่อ่านพระคัมภีร์เกือบจะเป็นเอกลักษณ์ชนเผ่าของเรา” (FGD, ห้วยป่าเป้า, นุรุษ/ธรรมกิจ: 89)

1.6) นอกจากนั้น สมาชิกในกลุ่มสนทนายังตั้งข้อสังเกตที่สำคัญว่า นำเป็นห่วงมากที่สุด คนที่เรียนพระคัมภีร์แล้วไม่กระทำตามพระคัมภีร์ เป็นการเรียนเพียงรู้เรื่องราวและคำสอนในพระคัมภีร์เท่านั้น (FGD, ห้วยป่าเป้า, นุรุษ/ธรรมกิจ: 78, 79)

1.7) นอกจากนั้น ยังมีกลุ่มสมาชิกคริสตจักรที่ไม่สนใจในการเรียนพระคัมภีร์ และแน่นอนว่ากลุ่มนี้ก็ไม่สนใจที่จะดำเนินชีวิตตามพระคัมภีร์ด้วย และพวกที่ไม่รู้พระคัมภีร์จะกลายเป็นกลุ่มที่มีปัญหาในคริสตจักร(FGD, ห้วยป่าเป้า, นุรุษ/ธรรมกิจ: 83, 86, 87, 88)

สำหรับอบุชนคริสตจักรห้วยป่าเป้า มีความเห็นและข้อเสนอเกี่ยวกับพันธกิจเสริมสร้าง การเรียนรู้และหยั่งรากชีวิตลงในพระวจนะของพระเจ้า ดังนี้

1.8) อนุชนเห็นว่า กลุ่มเรียนพระคัมภีร์ไม่ได้รับความร่วมมือจากสมาชิก กล่าวคือศิษยาภิบาลได้ตั้งกลุ่มแล้ว แต่สมาชิกไม่มาเรียน (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 190)

1.9) อนุชนเห็นว่านี่เป็นจุดอ่อนของคริสตจักรที่ควรจะมีการแก้ไข สมาชิกแต่ละคนควรจะมีพระวจนะติดตัว คั้งนั้นจึงเห็นว่า ตามแผนของอนุชนที่จะมีกลุ่มเซลล์ที่จะมาอธิษฐานร่วมกัน ก็ให้มีการสอนพระคัมภีร์ด้วย และไม่จำเป็นที่จะต้องให้มีคนจำนวนมากมาร่วม แต่เริ่มต้นจากคนมีใจก่อนในอนุชนอาจจะมี 2-3 คนไปรวมกับผู้ใหญ่อีก 2-3 คน ก็มีประมาณ 5 คน แล้วถ้าเกิดประโยชน์ก็จะมีคนเพิ่มขึ้นค่อยๆ ในอนาคต (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 190, 196)

1.10) นอกจากนั้นแล้ว อนุชนยังอยากให้สมาชิกแต่ละคนติดสนิทกับพระเจ้า มีโอกาสอ่านพระคัมภีร์ด้วยตนเองทุกวัน ทุกวันที่ตื่นขึ้นให้คิดถึงพระเจ้าก่อน อธิษฐานกับพระองค์ก่อน (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 197) การเริ่มกลุ่มเรียนพระคัมภีร์ด้วยกัน จะช่วยให้สมาชิกแต่ละคนสามารถที่จะอ่านพระคัมภีร์ด้วยตนเอง และสามารถที่อธิษฐานกับพระเจ้าด้วยตนเองได้

1.11) ส่วนสาเหตุที่ทำให้อนุชนและสมาชิกไม่อ่านพระคัมภีร์และอธิษฐานเป็นการส่วนตัว “แต่ละคนย่อมมีเหตุผลของตนเอง เช่นงานเยอะ คิดที่วิมากกว่าคิดพระคัมภีร์ เหนื่อยอยากพักผ่อน ขี้เกียจ ง่วงนอน เวลาอ่านพระคัมภีร์โทรศัพท์ชอบมาตอนนั้น บางครั้งก็เฟ้นโทรมา” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 198, 199, 205-208) อุปสรรคอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้อนุชนไม่อ่านพระคัมภีร์เพราะอ่านพระคัมภีร์แล้วไม่รู้เรื่อง “ภาษาพระคัมภีร์เข้าใจยาก ต้องตีความหมาย อีกอย่างหนึ่งจะมีกลุ่มหนึ่งที่ไม่เก่งภาษาเลขเลย อ่านพระคัมภีร์ลาหู่เข้าใจยาก” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 210-216)

การเสริมสร้างคุณลักษณะชีวิตสาวกของพระเยซูคริสต์ด้วยพระวจนะในกลุ่มอนุชนห้วยป่าเป้าพบว่า มีกระบวนการเสริมสร้างดังนี้

1.12) อนุชนส่วนใหญ่มีพระคัมภีร์เป็นของตนเอง “ส่วนมากจะอ่านจากพระคัมภีร์ใหม่เท่านั้น เพราะสามารถเข้าใจได้มากกว่า” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 85, 91) ดังนั้น การเรียนรู้พระวจนะของพระเจ้าของอนุชนจึงยังไม่ครอบคลุม และนี่คือสาเหตุ

หนึ่งที่อนุชนเห็นว่า การเรียนพระวณะของพระเจ้าเป็นประเด็นที่จะต้องมีการแก้ไข พัฒนาของคริสตจักร

1.13) สำหรับการสอนพระวณะของพระเจ้าในคริสตจักร “จะเรียนรู้โดยการ ฟังคำเทศนาของศิษยาภิบาลในวันอาทิตย์ และได้รับการฟุ่มฟักด้วย การอธิษฐานเพื่อ การหนุนจากจากศิษยาภิบาล นำสังเกตว่า ส่วนมากศิษยาภิบาลจะเทศนาจากพระคัมภีร์ ใหม่” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 97)

1.14) นอกจากนั้น อนุชนยังมีโอกาสเข้ารับการอบรมในค่ายพระคัมภีร์ ประจำปีพร้อมกับกลุ่มผู้ใหญ่ (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 99-103) และอนุชนมีความเห็นว่า “การที่จะเรียนรู้พระคัมภีร์ได้คือต้องเป็นการเข้าไปร่วมในค่ายอบรมพระคัมภีร์ ประจำปี” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 108-109)

1.15) นอกจากการบ่มเพาะฟุ่มฟักการศึกษาพระวณะของพระเจ้าแล้ว คริสตจักรยังสร้างวินัยชีวิตในการถวายสืบลด คริสตจักรสนับสนุนส่งเสริมให้อนุชน ถวายสืบลดในคริสตจักร (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 115)

จากการสนทนากลุ่มอนุชนคริสตจักรห้วยป่าเป้า พบว่าสภาพชีวิตอนุชนเป็นดังนี้

1.16) ในคริสตจักรห้วยป่าเปามีอนุชนและสมาชิกส่วนหนึ่งที่เป็นคริสเตียนแต่ มิได้มีชีวิตที่สำแดงความเป็นคริสเตียน ไม่มาร่วมพันธกิจและกิจกรรมในคริสตจักร เมื่อไม่มาร่วมในชุมชนคริสตจักรคนกลุ่มนี้จึงมีชีวิตที่แย่ แต่ก็ไม่ได้รับการเลี้ยงดู บ่ม เเพาะฟุ่มฟักจากคริสตจักร “คือคนที่ยังมีปัญหาอยู่ต้องการให้คริสตจักรเอาใจใส่กับคน กลุ่มนี้จริงๆ” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 152) เพื่อชีวิตของสมาชิกกลุ่มนี้จะได้รับการ แก้ไขและพัฒนา จะทำให้เขามีชีวิตที่เป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม คริสตจักรได้ทำอยู่บ้าง ในเรื่องนี้ “แต่ต้องการให้คริสตจักรเอาใจใส่ทำมากกว่าที่เป็นอยู่ เป็นอันดับสองที่ สำคัญที่เราต้องการให้คริสตจักรทำ คือให้สมาชิกคริสตจักรเติบโตมากขึ้น...” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 154)

1.17) บางคนในกลุ่มสนทนาครั้งนี้มีความคิดว่า น่าจะจัดให้มีกลุ่มเซลล์ หรือ กลุ่มที่เสริมหนุนกันและกัน “(โดย)ให้มีการพบปะ อธิษฐานด้วยกัน แบ่งปันประสบ-

การณ์ชีวิต ปัญหาที่พบ แก่เพื่อนๆในกลุ่ม ให้คำแนะนำและอธิษฐานเผื่อกัน น่าจะเสริมสร้างให้มีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น” ความคิดนี้มาจากอนุชนที่เคยไปอยู่ในเมืองและเคยไปร่วมในกลุ่มเซลที่ตนไปอยู่ด้วย เห็นว่าเป็นประโยชน์ ที่มีการเอาใจใส่กันและกัน เกิดความสัมพันธ์ มีความอบอุ่นเป็นเหมือนคนในครอบครัวเดียวกัน (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 158, 162) แต่มีผู้ใหญ่ที่เป็นที่ปรึกษาของอนุชนที่ร่วมในกลุ่มสนทนาค้างนี้ ได้ออกความคิดเห็นว่า ผู้ใหญ่ได้ลองตั้งกลุ่มเซลเช่นนี้มาแล้ว แต่พอไปสักพักหนึ่งก็ไม่มีใครมาร่วม เหลือแต่ศิษยาภิบาลกับครอบครัว เลยต้องล้มเลิกไป (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 166) แต่อนุชนก็อยากลองตามวิธีการของอนุชนและผู้ใหญ่ในกลุ่มก็สนับสนุนให้ลอง (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 167-170)

1.18) จากการสนทนากลุ่มพบว่า อนุชนในคริสตจักรห้วยป่าเป้าที่ไปเรียนและทำงานในเมืองมีถึงประมาณ 40 คน ในขณะที่มีอนุชนมาร่วมกลุ่มอนุชนในคริสตจักรในแต่ละอาทิตย์ประมาณ 20 กว่าคน (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 173-180) อนุชนที่ไปเรียนในเมืองจะอยู่หอพัก จะมีโอกาสเรียนพระคัมภีร์ และเพลงสั้นและเพลงนมัสการใหม่ๆจากหอพัก และเมื่ออนุชนกลุ่มนี้มีโอกาสกลับมาที่คริสตจักรห้วยป่าเป่าก็จะนำสิ่งที่เรียนมาสอนและแบ่งปันกับอนุชนคนอื่นๆในคริสตจักร (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 181-184)

2) ข้อเสนอทางออกจากปัญหาเรื่องการเรียนพระคัมภีร์จากกลุ่มสนทนา

2.1) เนื่องจากทั้งสมาชิกคริสตจักร และ กรรมการคริสตจักรต่างมีปัญหาที่จะต้องทำงานหนัก และไม่มีเวลาดำเนินการเรียนพระคัมภีร์ จากการสนทนากันในกลุ่มสนทนา ศิษยาภิบาลมีข้อเสนอว่า ท่านจะลองตั้งกลุ่มเรียนพระคัมภีร์ขึ้นใหม่ 3 กลุ่มที่เวลาต่างกัน แต่จะสอนในวันอาทิตย์ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่สมาชิกต้องทำงานหนักตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันเสาร์ แต่ท่านก็ไม่แน่ใจว่าจะมีผู้มาเรียนหรือไม่ สิ่งที่ท่านทำเป็นประจำคืออธิษฐานเพื่อสมาชิกวันละ 3 ครั้ง (FGD, ห้วยป่าเป้า, บุรุษ/ธรรมกิจ: 98)

2.2) จะทำการเรียนการสอนพระคัมภีร์ในคริสตจักรอย่างไร ที่เป็นการเรียนพระคัมภีร์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่นการเรียนพระคัมภีร์ที่พูดถึงความเชื่อศรัทธากับการงานอาชีพที่ตนกระทำ เช่นการทำไร่ข้าวโพด พระคัมภีร์ว่าอย่างไรเกี่ยวกับ

หนังสือที่กำลังมีมากขึ้นทุกที เรียนพระคัมภีร์ที่ช่วยให้เราเข้าใจว่าเราควรจะทำอย่างไรใน อาชีพการงานและความสัมพันธ์กับคนอื่น (FGD, ห้วยป่าเป้า, นุรุษ/ธรรมกิจ: 99, 100, 101, 102)

3) สิ่งที่อนุชนเห็นว่าควรมีการแก้ไขพัฒนาเพื่อคริสตจักรห้วยป่าเป้าจะแข็งแรง
ขึ้น

3.1) ต้องพัฒนาให้สมาชิกสามารถอธิษฐานได้เอง อ่านพระคัมภีร์ได้เอง และนอกจากการนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์แล้ว คริสตจักรต้องช่วยให้สมาชิกแต่ละคนสามารถนมัสการพระเจ้าเป็นการส่วนตัวได้ (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 122, 124)

3.2) ในประเด็นข้อที่ 3.9 “ที่ต้องการให้คริสตจักรช่วยและเปิดโอกาสให้คนใน คริสตจักรได้รับการพัฒนาของประทาน(ศักยภาพ) ให้ใช้ความสามารถดังกล่าวในการรับ ใช้พระเจ้าในงานต่างๆ...” อนุชนเห็นว่าเป็นประเด็นที่คริสตจักรจะต้องมีการแก้ไขและ พัฒนามากที่สุดอันดับที่สี่ ในข้อนี้อนุชนบางท่านมีความคิดเห็นว่า แท้จริงแล้วคริสต- จักรได้เปิดโอกาสกว้างมากในเรื่องนี้ แต่อนุชนบางคนยังไม่กล้า ยังขี้อาย แต่สิ่งที่ขาด และต้องการให้คริสตจักรทำคือกระบวนการพัฒนาอนุชนมากขึ้น “โอกาสเรามี แต่เรา ไม่มีคนที่ช่วยพัฒนาอนุชน” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 252-254)

4) พันธกิจการนมัสการ ยกย่อง สรรเสริญพระเจ้า และมีพระเจ้าเป็นเอกในชีวิต

จากตารางที่ 4.4.1 ภาพรวมของระดับความสำเร็จและความต้องการแก้ไขตามข้อมูลของ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในคริสตจักรห้วยป่าเป้าพบว่า ในข้อ 2.2 คริสตจักรช่วยให้คนใน คริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้า ผ่านการนมัสการพระเจ้า และ การดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นประเด็นที่คริสตจักรทำได้ดีที่สุดที่ได้รับความสำเร็จประการหนึ่งใน สามประการ แต่ในเวลาเดียวกันก็เป็นประเด็นที่กลุ่มธรรมกิจ/นุรุษ และ กลุ่มสตรีเห็นว่าเป็น ประเด็นสำคัญที่จะต้องได้รับการแก้ไขพัฒนาด้วย (FGD, ห้วยป่าเป้า, ธรรมกิจ/นุรุษ: 68) ในขณะที่ กลุ่มอนุชนเห็นว่าเป็นประเด็นที่ต้องแก้ไขในระดับต่ำหรือระดับต่ำๆ(FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 1) ในการสนทนากลุ่มอนุชน สมาชิกกลุ่มได้ให้ความเห็น และ สะท้อนคิดเกี่ยวกับสิ่งที่อนุชนพบ เกี่ยวกับพันธกิจการนมัสการในคริสตจักรห้วยป่าเปาดังนี้

4.1) การนมัสการของคริสตจักรมักจะให้ความสำคัญกับการร้องเพลง หรือ การเตรียมการร้องเพลงประสานเสียงสำหรับร้องเป็นเพลงพิเศษในขณะถวายทรัพย์สินในการนมัสการใหญ่ของคริสตจักร การร้องเพลงสั้น การร้องเพลงในขณะนักร้อง เป็นกิจกรรมที่ทุกคนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการนมัสการได้ (FGD, หัวข้อปาป้า, อนุชน: 8, 10, 15)

4.2) นอกจากนั้น การร้องเพลงสรรเสริญยังเป็นความถนัดหรือของประทานสำหรับคริสเตียนลาหู่ และ “การร้องเพลงสรรเสริญทำให้รู้สึกดีในตัว แล้วอยากที่จะนมัสการพระเจ้า” (FGD, หัวข้อปาป้า, อนุชน: 10, 12, 15; สัมภาษณ์, หัวข้อปาป้า, ศิษยาภิบาล: 121)

4.3) อนุชนได้รับการคัดเลือกให้มีส่วนร่วมเป็นผู้อธิษฐานในนมัสการ ในการเป็นพยานชีวิต ในการนำเพลงสั้น และได้จัดรายการรายชื่อของอนุชนที่รับผิดชอบในแต่ละงานของแต่ละอาทิตย์ “นี่เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการกระตุ้นและท้าทายให้อนุชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนมัสการ” และเห็นความสำคัญของการนมัสการพระเจ้า เพราะทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการนมัสการพระเจ้า (FGD, หัวข้อปาป้า, อนุชน: 14, 15, 31-33)

4.4) ในการนมัสการของอนุชน ประกอบด้วยการร้องเพลงสรรเสริญ การอธิษฐาน และการเล่าประสบการณ์ชีวิต บางครั้งเป็นเรื่องเล่าที่มีคติสอนใจใช้ในการดำเนินชีวิต และเป็นพยานชีวิตว่าอาทิตย์ที่ผ่านมาพระเจ้าทรงอวยพระพรอย่างไรบ้าง (FGD, หัวข้อปาป้า, อนุชน: 15-23, 26) และจะมีการเทศนาโดยศิษยาภิบาล และจะมีผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองคริสตจักรท่านหนึ่งอธิษฐานเผื่ออนุชน (FGD, หัวข้อปาป้า, อนุชน: 27)

น่าสังเกตว่า อนุชนมีความกระตือรือร้น และ ตื่นเต้นมีชีวิตชีวาในการนมัสการเพราะอนุชนแต่ละคนเข้ามามีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบในการนมัสการ แต่ละคนเป็นคน “สำคัญ” เมื่ออนุชนถูกให้ความสำคัญและสนใจมานมัสการพระเจ้าย่อมเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้อนุชนเกิดสามัคคีธรรมซึ่งกันและกันดียิ่งขึ้นด้วย ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มผู้ใหญ่ในคริสตจักร ที่การนมัสการและให้ความสำคัญแก่การนมัสการเพียงเพราะเป็นศาสนพิธีที่ทุกคนควรกระทำปฏิบัติ และส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในระดับต่ำ ดังนั้น จึงมีผลต่อความกระตือรือร้น และ การให้ความสำคัญในการ

นมัสการ และมีผลกระทบตรงต่อการมาร่วมนมัสการพระเจ้าลดลงในปัจจุบัน เพราะเห็นความสำคัญของการนมัสการพระเจ้าน้อยลง เมื่อเทียบกับการติดทีวีในรายการมวยเป็นต้น

จากการพูดคุยกันในการสนทนากลุ่มพบว่า จำนวนสมาชิกคริสตจักรที่มาร่วมในการนมัสการในวันอาทิตย์มีจำนวนน้อยลง และจำนวนที่มาร่วมนมัสการมีผู้สูงอายุเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มสนทนาได้สะท้อนสภาพการณ์และสาเหตุไว้ว่า

4.5) สมาชิกส่วนใหญ่ที่มาร่วมนมัสการพระเจ้านั้นเป็นสมาชิกดั้งเดิมที่มีอายุสูง สมาชิกวัยแรงงานและวัยรุ่นมีจำนวนลดน้อยลง (สัมภาษณ์, ห้วยป่าเป้า, ศิษยาภิบาล: 155)

4.6) จำนวนสมาชิกที่มาร่วมนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์น้อยลง เนื่องจากแรงกดดันในด้านการทำมาหากิน เนื่องจากมีพื้นที่ที่จะทำกินจำกัดและน้อยลง ไม่สามารถที่จะบุกเบิกที่ทำกินใหม่เนื่องจากกฎหมายที่ดินและป่า แม้แต่สมาชิกในคริสตจักรเดียวกันก็ต้องแย่งชิงกันหาพื้นที่ทำกิน สมาชิกผู้ใหญ่เห็นว่าการทำมาหากินเป็นเรื่องที่สำคัญกว่าการนมัสการพระเจ้า ดังนั้น จึงให้ความสำคัญและมาร่วมนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์น้อยลง (FGD, ห้วยป่าเป้า, ธรรมกิจ/บุรุษ: 36, 37)

4.7) อิทธิพลการสื่อสารด้านบันเทิงในโลกของความทันสมัยมีผลกระทบอย่างมากต่อการนมัสการพระเจ้าในสมัยนี้ ละครทิวีกระทบต่อการพบกลุ่มอธิษฐานและเรียนพระคัมภีร์ในคืนวันพุธ รายการมวยวันอาทิตย์ และ การ์ตูนสำหรับเด็กมีผลกระทบต่อการนมัสการพระเจ้าที่คริสตจักรในวันอาทิตย์ (FGD, ห้วยป่าเป้า, ธรรมกิจ/บุรุษ: 41, 51, 53) และสมาชิกในกลุ่มสนทนาได้สะท้อนว่า ที่คนเลือกที่จะดูมวยในวันอาทิตย์แทนที่จะมานมัสการพระเจ้าก็เพราะ รายการมวยพอดีอยู่ในวันอาทิตย์และเป็นวันที่เขามีเวลาว่างที่จะดูพอดี (FGD, ห้วยป่าเป้า, ธรรมกิจ/บุรุษ: 59)

4.8) ปัจจุบันสมาชิกคริสตจักรมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ซึ่งมีหนี้สินประมาณครัวเรือนละ 50,000 ถึง 200,000 บาท ส่วนมากจะมีหนี้ในระดับหนึ่งแสนบาท (สัมภาษณ์, ห้วยป่าเป้า, ศิษยาภิบาล: 110-111) สำหรับครอบครัวที่มีลูกจะส่งลูกไปศึกษาต่อในเมือง ดังนั้น จะต้องไปอยู่ในหอพักในเมือง ทำให้มีรายจ่ายสำหรับการศึกษาของลูกเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น สมาชิกคริสตจักรในปัจจุบันต้องทำงานหนักตั้งแต่วันจันทร์ถึงเสาร์ วัน

อาทิตย์เป็นเพียงวันเดียวที่จะมีเวลาว่าง จึงมักใช้เวลาในวันอาทิตย์ในการจัดการงานบ้าน และภารกิจส่วนตัวเช่นการไปซื้อของในตัวเมือง หรือ การไปหาหมอที่คลินิก เป็นต้น (FGD, ห้วยป่าเป้า, ธรรมกิจ/นุรุษ: 41, 44) ทั้งนี้ ในปัจจุบันสมาชิกคริสตจักรเกือบทุกครัวเรือนมีรถจักรยานยนต์ จึงทำให้การเข้าเมืองมีความสะดวกมากขึ้น

4.9) ในชุมชนคนลาหู่ที่คริสตจักรตั้งอยู่กำลังถูกอิทธิพลยาเสพติดเข้ามาครอบงำผู้คนในชุมชน สมาชิกคริสตจักรห้วยป่าเป้าโดยเฉพาะอนุชน วัยรุ่น และวัยแรงงานที่ต้องใช้สารเสพติดมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น (สัมภาษณ์, ห้วยป่าเป้า, ศิษยาภิบาล, 49, 53, 155) ทำให้คนส่วนนี้ไม่มาโบสถ์อีกต่อไป

4.10) เนื่องจากในชุมชนหมู่บ้านที่คริสตจักรห้วยป่าเป้าตั้งอยู่ แม้จะเป็นลาหู่คริสเตียนด้วยกันแต่มีความหลากหลายทางคณานิคม กล่าวคือมีคริสตจักรแบปติสต์, คริสตจักรสหกิจคริสเตียน, และคาทอลิก เมื่อสมาชิกในคริสตจักรเกิดความขัดแย้งหรือไม่พอใจผู้นำหรือคนในคริสตจักรก็จะย้ายไปเป็นสมาชิกในอีกคริสตจักรหนึ่ง และนี่คือสาเหตุหนึ่งที่สมาชิกคริสตจักรห้วยป่าเป้าลดลง(สัมภาษณ์, ห้วยป่าเป้า, ศิษยาภิบาล: 53)

5) พันธกิจการสามัคคีธรรม หรือ การเอาใจใส่ดูแลและเสริมสร้างชีวิตของกันและกัน

พันธกิจสามัคคีธรรม หรือ การที่สมาชิกคริสตจักรเอาใจใส่ดูแลและเสริมสร้างชีวิตของกันและกันนั้น ผู้เชื่อแต่ละคนจะต้องได้รับการบ่มเพาะฟูมฟักให้มีความเชื่อศรัทธาที่ยังรากลึกลงในพระวอนะของพระเจ้า มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดติดสนิทกับพระองค์ และได้รับการหล่อหลอมฟูมฟักให้มีชีวิต คริสเตียน หรือ ชีวิตที่เป็นสาวกของพระเยซูคริสต์ที่เจริญเข้มแข็งขึ้น ดังนั้น สามัคคีธรรมในคริสตจักรจึงมากกว่าการมาพบปะสังสรรค์กันในหมู่สมาชิกคริสตจักรเท่านั้น

จากการสนทนากลุ่มได้ช่วยกันค้นหาสภาพความสัมพันธ์ของสมาชิกในคริสตจักร และสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ของชุมชนคริสตจักรห้วยป่าเป้าในปัจจุบัน พบว่า

5.1) แม้ว่าจะเป็นสิ่งที่คริสตจักรทำได้ที่ดีที่สุด แต่ในประเด็นนี้ยังต้องการให้มีการพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้นมากกว่านี้ กล่าวคือยังไม่เป็นที่พอใจของสมาชิกในคริสตจักร (FGD, ห้วยป่าเป้า, บุรุษ/ธรรมกิจ: 25, 31)

5.2) เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดในเรื่องความสัมพันธ์และสามัคคีธรรมในคริสตจักร สมาชิกกลุ่มเริ่มมองเห็นว่าแท้จริงแล้วความร่วมมือมีลดน้อยถอยลงในปัจจุบัน ทั้งนี้มีสาเหตุหรือได้รับผลกระทบจากการมีที่ทำกินที่น้อยลงเนื่องจากกฎหมายมิให้พี่น้องชาติพันธุ์บุกเบิกพื้นที่ใหม่ในป่าสงวน สมาชิกต้องการให้มีการพัฒนาความสัมพันธ์ที่เสื่อมเสียไปเพราะเหตุการณ์แย่งชิงพื้นที่ในการทำมาหากิน (FGD, ห้วยป่าเป้า, บุรุษ/ธรรมกิจ: 36, 37)

5.3) สามัคคีธรรมและความสัมพันธ์ในคริสตจักรได้รับผลกระทบจากการที่คริสต์ศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ มีหลายลัทธิหลายคณะ เมื่อมีคณะใหม่ๆ เข้ามาประกาศพร้อมกับการสนับสนุนด้านสิ่งของทรัพย์สินก็ทำให้คริสตจักรเกิดการแตกแยก (FGD, ห้วยป่าเป้า, บุรุษ/ธรรมกิจ: 40)

5.4) ความสามัคคีธรรมเกิดความฉีกขาดมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างศิษยาภิบาลกับสมาชิกบางกลุ่ม และสมาชิกกลุ่มนี้จึงไม่ให้ความร่วมมือในการร่วมสามัคคีธรรมและร่วมในการทำพันธกิจของคริสตจักร (FGD, ห้วยป่าเป้า, บุรุษ/ธรรมกิจ: 41)

5.5) อิทธิพลของโทรทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการละคร และ มวย ที่ทำให้สมาชิกจำนวนหนึ่งที่มีความสนใจในกิจกรรมและการร่วมพันธกิจในคริสตจักรลดน้อยลง (FGD, ห้วยป่าเป้า, บุรุษ/ธรรมกิจ: 41, 51, 53) และที่ต้องเลือกดูมวยมากกว่ามานมัสการในวันอาทิตย์เพราะมวยมีเฉพาะให้ดูในวันอาทิตย์พอดี (GFD, ห้วยป่าเป้า, บุรุษ/ธรรมกิจ: 59)

5.6) “อีกพวกหนึ่งเป็นพวกที่ติดเหล้า ดื่มเหล้าเลยมาโบสถ์ในวันอาทิตย์ไม่ได้” (FGD, ห้วยป่าเป้า, บุรุษ/ธรรมกิจ: 55)

5.7) สาเหตุที่มีผลกระทบต่อให้ความสัมพันธ์และความสามัคคีธรรมในคริสตจักรเลื่อมน้อยถอยลงเพราะสมาชิกเริ่มมีรถจักรยานยนต์ ดังนั้น จึงใช้วันหยุดที่จะเข้าไปในเมืองเพื่อไปพบแพทย์รักษาความป่วยไข้ หรือซื้อของที่จำเป็นใช้ในครอบครัว หรือต้องไปสังสรรค์กับเพื่อน จึงทำให้ไม่มีโอกาสไปร่วมการนมัสการพระเจ้า(แม้จะมี 4 รอบด้วยกันก็ตาม)(FGD, ห้วยป่าเป้า, บุษ/ธรรมกิจ: 41, 44)

แต่ในกลุ่มสนทนาของอนุชนกลับมองเห็นความทันสมัยในสมัยนี้ที่เป็นประโยชน์ต่อสามัคคีธรรมและการทำพันธกิจในคริสตจักรว่า

5.8) อนุชนจะไม่สนใจถ้าคริสตจักรยังใช้แต่กีตาร์โปร่ง อนุชนสนใจกีตาร์ไฟฟ้า และมีเครื่องขยายเสียงและลำโพงที่เสียงดัง หนักแน่น จะสามารถดึงดูดความสนใจให้อนุชนมาร่วมในงานของคริสตจักร (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 75) แต่ในขณะที่เดียวกัน เป็นสิ่งที่รบกวนและกระทบความรู้สึกของผู้ใหญ่และผู้อาวุโส โดยเฉพาะอย่างยิ่งเสียงกระแทกของกลอง (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน:77)

5.9) ความทันสมัยทางอิเล็กทรอนิกส์ และ คอมพิวเตอร์ ทำให้อนุชนสามารถโหลดเพลงใหม่ๆมาจากคอมพิวเตอร์ ใช้สอนอนุชนและผู้ใหญ่ในคริสตจักร และถ้าเพลงไหนที่อนุชนร้องไม่ได้ และศิษยาภิบาลไม่มีเวลาสอน อนุชนก็สามารถอัดเทปเสียงร้องของศิษยาภิบาลและนำไปฝึกร้องจนได้ (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 75)

เมื่อสถานการณ์สามัคคีธรรม และ ความสัมพันธ์ในคริสตจักรห้วยป่าเป้าเปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ สมาชิกกลุ่มสนทนามีข้อเสนอให้คริสตจักรมีวิธีการแก้ไขและพัฒนา ดังนี้

5.10) ให้ศิษยาภิบาลอธิบายพื้นฐานแก่ครอบครัวพวกนั้น

5.11) ให้ศิษยาภิบาลและกรรมการคริสตจักรไปเยี่ยมครอบครัวเหล่านี้ที่ไม่มาโบสถ์ และมีโอกาสนั่งพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนกลุ่มนี้ เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงที่เขาไม่ยอมมาโบสถ์ และทำไมเขาถึงเห็นว่ารายการที่วิเศษยิ่งกว่าการนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์ (FGD, ห้วยป่าเป้า, บุษ/ธรรมกิจ: 46, 47, 49, 60)

กลุ่มอนุชน ใ้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างสามัคคีธรรมและความสัมพันธ์ในคริสตจักรห้วยป่าเป้าไว้ว่า

5.12) เนื่องจากการที่อนุชนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการนมัสการพระเจ้า ทำให้อนุชนมาร่วมงานกันในคริสตจักร จึงทำให้กลุ่มอนุชนมีความสัมพันธ์กันที่ดีขึ้น (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 36)

5.13) การอธิษฐานเผื่อซึ่งกันและกัน ทั้งในระดับครอบครัว และ กิจกรรมในคริสตจักร ทำให้มีใจที่เอื้อเฟื้อ อาหาร และมีใจคิดถึงอยากช่วยเหลือกันและกัน (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 36)

5.14) การเฉลิมฉลองเทศกาลปีใหม่ของลาหู่ คนลาหู่ที่ไปทำงานต่างถิ่นก็จะกลับมาบ้านเฉลิมฉลองร่วมกันกับพี่น้องในหมู่บ้านและคริสตจักร ควรจะใช้โอกาสนี้ในการเสริมสร้างสามัคคีธรรมและความสัมพันธ์ในชุมชนคริสตจักรห้วยป่าเป้า (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 36)

5.15) การจัดให้มีการอธิษฐานเผื่อร่วมกันสำหรับวันคล้ายวันเกิดของแต่ละคน ในคณะอนุชน (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 38)

5.16) การมีส่วนร่วมและการช่วยเหลือกันและกันในพิธีศพเมื่อมีผู้เสียชีวิตในคริสตจักร (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 38, 46) และอนุชนก็จะมีการร้องเพลงพิเศษในงานศพนั้น (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 40)

5.17) การเฉลิมฉลองเทศกาลคริสตมาส อนุชนจะจัดการเฉลิมฉลองคริสตมาสสำหรับเด็กในหมู่บ้านอื่น โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนในคริสตจักรได้มีส่วนร่วมแม้จะไม่สามารถไปด้วยตนเองก็สามารถถวายทรัพย์ บริจาคขนม เสื้อผ้า หรือแม้แต่อธิษฐานเผื่อ (FGD.ห้วยป่าเป้า.อนุชน.42) ส่วนผู้ที่เป็นผู้จัดงานฉลองคริสตมาสกำลังหลักคือคณะอนุชน และจะมีศิษยาภิบาลและผู้ใหญ่บางท่านในคริสตจักรไปร่วมด้วย (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 44) การทำงานร่วมกันเป็นโอกาสในการเสริมสร้างความสัมพันธ์และสามัคคีธรรมในคริสตจักร

5.18) คริสตจักรจะมีกองทุนช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยหนักที่จะต้องเดินทางไปรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาล เงินกองทุนนี้เป็นเงินถวายที่ได้จากการนมัสการและกลุ่มต่างๆในคริสตจักร รวมถึงกลุ่มอนุชนด้วย แล้วคณะกรรมการนำมาเงินถวายทั้งหมดมาจัดสรรเป็นกองทุนสำหรับกิจกรรมต่างๆในคริสตจักร (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 48)

5.19) สำหรับเงินถวายจากคณะอนุชนยังใช้ในงานด้านรวีวารศึกษา ถวายแก่ครูสอน มอบเป็นสินน้ำใจแก่ครูสอน ชื่อของขวัญให้ครูรวีฯในเทศกาลคริสตมาส ตลอดจนของขวัญสำหรับเด็กรวีฯที่มาเรียนเป็นประจำ และ ชื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็น (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 49-51) และเงินถวายอีกส่วนหนึ่งก็จะนำส่งบำรุงหน่วยงานอนุชนของสภาฯ อนุชนเขต (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 53, 55) นอกจากนั้นคณะอนุชนยังสนับสนุนสมทบการจัดค่ายอบรมพระคัมภีร์อนุชนเขตด้วย (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 60) และสมทบทุนการจัดกีฬาเขตของอนุชนด้วย (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 62) สำหรับเรื่องเงินถวายของอนุชนส่วนหนึ่งมาจากการบำรุงประจำปีของครอบครัวที่มีลูกเป็นอนุชนในคริสตจักร โดยทางคริสตจักรภาคที่ 18 ได้กำหนดไว้ว่า ทุกครอบครัวที่มีลูกเป็นอนุชนจะต้องบำรุงคณะอนุชนครอบครัวละ 35 บาทต่อปี (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 64-65)

6. พันธกิจการรับใช้ผู้คนในสังคม ด้วยการสำแดงความรักของพระคริสต์

จากตารางที่ 4.4.1 พบว่า ประเด็นนี้ตรงกับข้อ 2.7 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงานเพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง, เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชนนั้น ไม่ค่อยได้รับความสนใจจากกลุ่มธรรมกิจ/บุรุษ และ กลุ่มสตรีเท่าใดนัก ในขณะที่กลุ่มอนุชนเห็นเป็นเรื่องใหญ่ที่คริสตจักรจะต้องมีการแก้ไขพัฒนาเป็นระดับแรก

กลุ่มสนทนาได้กล่าวถึงสถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องนี้ สาเหตุ และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับประเด็นนี้ไว้ดังนี้

6.1) อนุชนห้วยป่าเป้าเห็นว่า สมาชิกส่วนใหญ่ในคริสตจักรปัจจุบันนี้เป็นคนเห็นแก่ตัว สนใจแต่การงานของตนเองเท่านั้น ไม่สนใจพันธกิจการงานของคริสตจักร ขาดการมีส่วนร่วมในงานในคริสตจักร แล้วยังไม่มีส่วนร่วมในพันธกิจสังคม และ

ไม่ให้ความร่วมมือในงานพันธกิจการประกาศพระกิตติคุณของคริสตจักร ทั้งการมาช่วยงานและการถวายทรัพย์ (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 127)

6.2) คริสตจักรในพื้นที่นี้มีหลายลัทธินิกาย มีทั้งคาทอลิก, แแบพติสต์, สหกิจฯ (สัมภาษณ์, ห้วยป่าเป้า, ศิษยาภิบาล: 47) พบมีความขัดแย้งก็ย้ายโบสถ์ ตอนนี้สมาชิกของห้วยป่าเป้าเดิมมี 50 ครอบครัวตอนนี้ลดเหลือประมาณ 30 ครอบครัว (สัมภาษณ์, ห้วยป่าเป้า, ศิษยาภิบาล: 53)

6.3) ชีวิตของสมาชิกไม่ได้เป็นแบบอย่างที่ดี เช่น มีบางคนในคริสตจักรยังเสพยาเสพติด “ในทุกวันนี้อาทิตย์ก็จะมีกลุ่มอนุชนที่ยังใช้ยาเสพติด และกลุ่มผู้ใหญ่ที่ติดแล้วยังเลิกไม่ได้...” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 146; สัมภาษณ์, ห้วยป่าเป้า, ศิษยาภิบาล: 41, 50)

สาเหตุ	ข้อเสนอแก้ไขและพัฒนา
<p>1. สมาชิกส่วนมากไม่ได้ศึกษาและมีความเชื่อศรัทธาบนรากฐานพระคัมภีร์ ดังนั้น จึงไม่ได้ดำเนินชีวิตตามหลักการ คำสอน ตามพระคัมภีร์ (FGD.ห้วยป่าเป้า.อนุชน.127, 130)</p>	<p>1. คริสตจักรต้องแก้ไขจุดค้อยในชีวิตสมาชิก คริสตจักร ให้เขาารู้ถึงเรื่องและคำสอนของพระเยซูคริสต์ คือ “สามารถที่จะรักพระเจ้า สามารถเสียสละ” แล้วจึงรู้จักรักครอบครัว คริสตจักร เพื่อนบ้าน อนุชนห้วยป่าเป้าเห็นว่าคริสตจักรจะต้องพัฒนาในจุดนี้ (FGD.ห้วยป่าเป้า.อนุชน.130)</p> <p>2. แล้วให้นำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติใช้จริงในชีวิตประจำวัน (FGD.ห้วยป่าเป้า.อนุชน.133)</p>
<p>2. ชีวิตคริสเตียนไม่ได้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม เช่นติดยาเสพติด “ทั้งๆที่รู้ว่าไม่ดี แต่ยังทำอยู่ รวมถึงพวกคัมหม์เกล้า และสูบบุหรี่ด้วย เข้าใจว่าวัยรุ่นเมื่อไปศึกษาและทำงานในเมืองก็ไปติดสิ่งเหล่านี้จากเมือง” (FGD.ห้วยป่าเป้า.อนุชน.138, 139, 144, 146)</p>	<p>อนุชนห้วยป่าเปามีข้อเสนอว่า</p> <p>1. คริสตจักรต้องช่วยแก้ไข คนกลุ่มนี้ให้กลับมาใช้ชีวิต คริสเตียนที่ดีอีกครั้งหนึ่ง</p> <p>2. ในแต่ละครอบครัว ผู้สูงอายุจะต้องสอนลูกหลานของตนในครอบครัว</p> <p>3. ถ้าครอบครัวช่วยไม่ได้ให้เสนอในการ</p>
<p>3. เป็นคริสเตียนแต่ไม่ได้สำแดงชีวิตคริสเตียน</p>	

สาเหตุ	ข้อเสนอแก้ไขและพัฒนา
และยังสำแดงชีวิตที่เป็นไปในทางตรงกันข้าม สมาชิกเช่นนี้มีจำนวนมากด้วย (FGD. ห้วยป่าเป้า. อนุชน. 140, 142)	นมัสการในวันอาทิตย์ให้อธิษฐานเผื่อ

7. พันธกิจการประกาศพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์

จากตารางที่ 4.4.1 และ 4.4.2 พบว่า ทั้งสามกลุ่มเป้าหมายต่างให้ความสำคัญกับประเด็นข้อ 2.8 /3.8 คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือ บอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน กลุ่มสตรีเป็นกลุ่มที่มีการแบ่งปันพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์เป็นการส่วนตัวกับเพื่อนบ้าน และ คนพบเห็นที่มีความสนิทสนมกัน แต่ในขณะที่กลุ่มธรรมกิจคริสตจักร/บุรุษ และ กลุ่มอนุชนมีความเห็นว่า คริสตจักรควรที่จะแก้ไขและพัฒนาพันธกิจประเด็นนี้ในระดับต้นๆ

อนุชนได้ให้ข้อมูลในพันธกิจประเด็นนี้ไว้ดังนี้

7.1) ในอดีตคริสตจักรมีจุดประกาศที่บ้านล่องอ แต่ปัจจุบันนี้ไม่มีแล้ว (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 223)

7.2) คริสตจักรเคยมีพันธกิจการประกาศพระกิตติคุณ แต่ประสบความสำเร็จล้มเหลว จึงทำให้พันธกิจนี้หยุดชะงักไป

7.3) “ในงานคริสตมาสส่วนมากคนที่มาร่วมในงานนี้เป็นคนที่ไม่ได้เป็นคริสเตียนแต่ก็ไม่ได้มีการประกาศพระกิตติคุณ” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 225-227)

7.4) “เวลาอยู่กับเพื่อนก็มีบางครั้งที่เพื่อนถามว่าเป็นคริสเตียนหรือเปล่า ก็ตอบไปว่าเป็น แต่ไม่เคยเป็นพยานเรื่องพระเยซูคริสต์ หรือ เรื่องชีวิตคริสเตียนให้เพื่อนฟัง” (FGD, ห้วยป่าเป้า, อนุชน: 228-237)

7.5) นอกจากนั้นแล้ว การที่คริสเตียนมีชีวิตในสังคมที่ไม่ได้เป็นแบบอย่างหรือ ลักษณะการดำเนินชีวิตที่ดี เช่น การคิดเกล้า และ ยาเสพติด การสร้างความขัดแย้ง

อย่างเห็นแก่ตัว สิ่งเหล่านี้ทำให้คริสเตียนไม่อยากจะประกาศพระกิตติคุณ และอายุที่จะเป็นพยานถึงพระเยซูคริสต์

7.6) การไม่มีการประกาศพระกิตติคุณเพราะไม่รู้เรื่องพระกิตติคุณ ไม่รู้เรื่องพระคัมภีร์ เลยไม่มีการประกาศพระกิตติคุณ

4.5 ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรตาดน้อย

4.5.1 สิ่งที่คริสตจักรตาดน้อยทำได้ที่ดีที่สุด 4 อันดับแรก (ตาราง 4.5.1)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรตาดน้อย	กลุ่ม1 (อันดับ)	กลุ่ม2 (อันดับ)	กลุ่ม3 (อันดับ)	ค่ารวม (อันดับ)
2.1	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน	29 (1)		8 (4)	37 (3)
2.2	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่องให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านกรนมัสการพระเจ้า และการดำเนินชีวิตประจำวัน	27 (2)	11 (3)		38 (2)
2.3	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด	10 (4)	20 (1)	27 (1)	57 (1)
2.4	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนา ไคร์ครวญ ศึกษาพระวจนะ การอธิษฐาน และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน		12 (2)	9 (3)	21
2.5	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวจนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)	19 (3)		13 (2)	32 (4)
2.6	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเปิดใจให้พระเจ้า และใช้พระวจนะของพระองค์ให้มีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน		10 (4)		10

หมายเหตุ: กลุ่ม1=กลุ่มธรรมกิจ/นุรุษ กลุ่ม2=กลุ่มสตรี กลุ่ม3=กลุ่มอนุชน

จากการระบุคะแนนในแบบสอบถามเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรคาทอลิก ในทั้งสามกลุ่ม (กลุ่มบวช, สตรี, และอนุชน) แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันประมวลคะแนนจากแบบสอบถามที่ทำลงตารางที่เตรียมไว้ ข้อค้นพบถึงพันธกิจที่คริสตจักรคาทอลิกทำได้ดีที่สุดในอันดับแรก และพันธกิจของคริสตจักรคาทอลิกที่ต้องพัฒนาและแก้ไขสูงสุดคืออันดับมีดังนี้คือ

พันธกิจที่คริสตจักรคาทอลิกทำได้ดีที่สุดในอันดับแรกคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด (ตาราง 4.5.1 ข้อ 2.3) ซึ่งทั้งกลุ่มสตรีและอนุชนต่างให้คะแนนข้อนี้ว่าเป็นพันธกิจที่คริสตจักรคาทอลิกทำได้ดีอันดับที่ 1 ส่วนกลุ่มบวชให้ข้อนี้เป็นพันธกิจทำได้ดีอันดับที่ 4 (ตาราง 4.5.1 ข้อ 23) แต่พบอีกว่าพันธกิจในประเด็นเดียวกันนี้ต้องได้รับการพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สาม ซึ่งกลุ่มบวชให้ข้อนี้เป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับแรก (ตาราง 4.5.2 ข้อ 3.3)

พันธกิจคริสตจักรคาทอลิกที่ได้ดีที่สุดในอันดับที่สองคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน (ข้อ 2.2) ซึ่งกลุ่มบวช และ กลุ่มสตรีให้พันธกิจประเด็นนี้เป็นสิ่งที่คริสตจักรคาทอลิกทำได้ดีที่สุดในอันดับ 2 และ 3 ตามลำดับ (ตาราง 4.5.1) แต่กลุ่มสตรีกลับให้พันธกิจประเด็นนี้เป็นสิ่งที่จะต้องแก้ไขสูงถึงอันดับแรก

พันธกิจคริสตจักรคาทอลิกที่ได้ดีที่สุดในอันดับที่สามคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน (ข้อ 2.1) ซึ่งกลุ่มบวชเห็นว่าพันธกิจประการนี้คริสตจักรของตนทำได้ดีที่สุดในอันดับที่หนึ่ง ในขณะที่กลุ่มอนุชนเห็นว่าพันธกิจประการนี้คริสตจักรทำได้ดีที่สุดในอันดับที่ 3 แต่ในเวลาเดียวกันที่อนุชนเห็นว่าพันธกิจประการนี้จำเป็นต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สอง (ตาราง 4.5.2 ข้อ 3.1)

พันธกิจคริสตจักรคาทอลิกที่ได้ดีที่สุดในอันดับที่สี่คือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวาจา และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง) (ข้อ 2.5) ซึ่งกลุ่มอนุชนเห็นว่าเป็นพันธกิจที่คริสตจักรของตนทำได้ดีอันดับที่สอง ในขณะที่กลุ่มบวชเห็นว่าพันธกิจนี้คริสตจักรทำได้ดีเป็นอันดับที่สาม (ตาราง 4.5.1 ข้อ 2.5) แต่ในเวลาเดียวกันกลุ่มบวชได้ให้พันธกิจประเด็นนี้เป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สามด้วย (ตาราง 4.5.2 ข้อ 3.5)

4.5.2 สิ่งที่คริสตจักรคาดน้อยต้องการพัฒนาและแก้ไข 4 อันดับแรก

(ตาราง 4.5.2)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรตาดน้อย	กลุ่ม1 (อันดับ)	กลุ่ม2 (อันดับ)	กลุ่ม3 (อันดับ)	ค่ารวม (อันดับ)
3.1	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน			16 (2)	16
3.2	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่องให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้า และการดำเนินชีวิตประจำวัน		16 (1)		16
3.3	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด	25 (1)			25 (3)
3.4	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้า และเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนา ไคร่ครวญ ศึกษาพระวจนะ การอธิษฐาน และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน		12 (2)		12
3.5	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวจนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)	19 (3)			19 (4)
3.6	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเปิดใจให้พระเจ้า และใช้พระวจนะของพระองค์ให้มีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน	9 (4)			9
3.7	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิตในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคัมชุมชน		11 (3)	18 (1)	29 (2)
3.8	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นๆทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคัมชุมชน	22 (2)	10 (4)	12 (4)	44 (1)
3.9	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรได้รับการพัฒนาของประทาน(ศักยภาพ) ให้ใช้ความสามารถดังกล่าวในการรับใช้พระเจ้าในงานด้านต่างๆภายในคริสตจักร		10 (4)		10
3.10	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรสามารถเลี้ยงดู บ่มเพาะ และฟูมฟัก เอาใจใส่ผู้เชื่อในคริสตจักรให้เติบโตมีชีวิตแบบพระคริสต์มากยิ่งขึ้น			16 (3)	16

พันธกิจที่คริสตจักรคาดน้อยเห็นว่าจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาและแก้ไขสูงสุดคืออันดับแรก มีดังนี้

พันธกิจที่คริสตจักรคาดน้อยต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับแรกคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน (ข้อ 3.8) ซึ่งทั้งสามกลุ่มต่างเห็นว่า พันธกิจประเด็นนี้จะต้องได้รับการพัฒนาแก้ไขให้ดีขึ้นเป็นอันดับแรก (ตาราง 4.5.2)

พันธกิจที่คริสตจักรคาดน้อยต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สองคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน (ข้อ 3.7) ซึ่งกลุ่มอนุชนเห็นว่าพันธกิจประเด็นนี้เป็นประเด็นที่คริสตจักรจะต้องมีการพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สอง (ตาราง 4.5.2)

พันธกิจที่คริสตจักรคาดน้อยต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สามคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด ในพันธกิจประการนี้กลุ่มบุรุษเห็นว่าพันธกิจที่คริสตจักรจะต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับแรก (ตาราง 4.5.2 ข้อ 3.3)

พันธกิจที่คริสตจักรคาดน้อยต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สี่คือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวจนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง) ซึ่งกลุ่มบุรุษเห็นว่าพันธกิจที่จะต้องพัฒนาแก้ไขเป็นอันดับที่สามของกลุ่ม (ตาราง 4.5.2 ข้อ 3.5)

4.5.3 เปรียบเทียบสิ่งที่คริสตจักรคาดน้อยทำได้ดีที่สุดและสิ่งที่สมาชิกเห็นควรพัฒนาและแก้ไขมากที่สุด (ตาราง 4.5.3)

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรคาดน้อย	สิ่งที่คริสตจักรทำได้ดีที่สุด	สิ่งที่ต้องพัฒนาแก้ไขมากที่สุด
2.3	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด	57 (1)	
2.2	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ	38	

ข้อที่	ประเด็นชีวิตและพันธกิจคริสตจักรตาดน้อย	สิ่งที่ คริสตจักรทำ ได้ดีที่สุด	สิ่งที่ต้อง พัฒนาแก้ไข มากที่สุด
	และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน	(2)	
2.1	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด สนับสนุนและเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน	37 (3)	
2.5 3.5	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความสูงและความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวามะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)	32 (4)	19 (4)
3.8	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศสื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน		44 (1)
3.7	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่คนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน		29 (2)
3.3	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด		25 (3)

จากการระบุคะแนนในแบบสอบถามชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรตาดน้อยจากทั้ง 3 กลุ่มคือ กลุ่มบุรุษ กลุ่มสตรี และกลุ่มอนุชน แล้วนำคะแนนมาประมวลเข้าด้วยกันได้ภาพรวมสิ่งที่คริสตจักรตาดน้อยทำได้ดีที่สุด 4 อันดับแรก และสิ่งที่ต้องการพัฒนาและแก้ไขมากที่สุดเป็น 4 อันดับแรก ในชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรตาดน้อยตามรายละเอียดในตาราง 4.4.3 ดังนี้

สรุปโดยภาพรวมแล้ว คริสตจักรตาดน้อยมีชีวิตและกระทำพันธกิจในประเด็นที่ดีที่สุดถึงประเด็นดังนี้คือ พันธกิจที่คริสตจักรตาดน้อยทำได้ดีที่สุดอันดับที่หนึ่งคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด (ข้อ 2.3) พันธกิจที่ทำได้ดีอันดับที่สองคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และสรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน (ข้อ 2.2) พันธกิจที่ทำได้ดีอันดับที่สามคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด สนับสนุน และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน (ข้อ 2.1) และพันธกิจที่ทำได้ดีอันดับที่สี่คือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักร

เผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวาทะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง) (ข้อ 2.5) แต่ในเวลาเดียวกันพันธกิจประการนี้ก็เป็พันธกิจที่คริสตจักรคาดน้อยจะต้องพัฒนาและแก้ไขเป็นอันดับที่สี่เช่นกัน (ข้อ 3.8)

พันธกิจที่คริสตจักรคาดน้อยต้องพัฒนาและแก้ไขอันดับที่หนึ่งคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมาชุมชน (ข้อ 3.8) พันธกิจที่ต้องพัฒนาแก้ไขอันดับที่สองคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงาน เพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมาชุมชน (ข้อ 3.7) พันธกิจที่ต้องพัฒนาและแก้ไขอันดับที่สามคือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด (ข้อ 3.3) และอันดับที่สี่คือ คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวาทะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง) (ข้อ 3.5)

4.5.3 ความคิดเห็น เหตุผล และข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มสนทนาต่อพันธกิจที่คริสตจักรคาดน้อยทำได้ดีที่สุด และ สิ่งที่คริสตจักรต้องพัฒนาและแก้ไข

พันธกิจที่คริสตจักรคาดน้อยทำได้ดีที่สุด 4 อันดับแรก

- 1) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่อง และครอบคลุมทั้งหมด (ข้อ 2.3)

จากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มสนทนามีความเห็นและเหตุผลที่ประเมินว่า คริสตจักรของตนทำพันธกิจด้านการช่วยให้สมาชิกเรียนรู้พระคัมภีร์เป็นอย่างดีและต่อเนื่อง ดังนี้

ศิษยาภิบาลเองจริงจัง และ มุ่งเทในการสอนพระวาทะของพระเจ้าแก่สมาชิก ในกลุ่มสนทนาของบรูษ/ธรรมกิจได้กล่าวว่า ทุกวันอาทิตย์ “อาจารย์ได้สอนพระคัมภีร์เป็นขั้นเป็นตอน และต่อเนื่อง” (FGD, คาดน้อย, บรูษ/ธรรมกิจ: 69) และจัดให้มีการเรียนพระวาทะของพระเจ้า

ออกเป็นหลายกลุ่ม นอกจากชั้นเรียนในวันอาทิตย์แล้ว ท่านยังสอนพระคัมภีร์ในกรรณมัสการ พระเจ้าตามบ้านสมาชิก (FGD, ตาคน้อย, บุรุษ/ธรรมกิจ: 75) ซึ่งความเห็นนี้สอดคล้องกับข้อมูล จากกลุ่มสนทนาของอนุชนว่า “อาจารย์เขาเอาใจใส่พวกเรามาก สอนพระคัมภีร์ให้กับกลุ่มอนุชน ทุกอาทิตย์ อนุชนก็มาเรียนหลายคน... ท่านสอนเป็นประจำ และเรื่องราวของแต่ละอาทิตย์ ต่อเนื่องกัน... ทำให้อนุชนเข้าใจพระคัมภีร์ได้ดีมาก...” (FGD, ตาคน้อย, อนุชน: 14-18) อนุชนได้ บอกถึงสาเหตุที่ทำให้อนุชนมาเรียนพระคัมภีร์อาทิตย์ละกว่า 20 คนเป็นประจำเพราะ “อาจารย์ ไม่ได้สอนแบบเทศนา... แต่อาจารย์สอนแบบชวนพวกเราคอยกันถึงประสบการณ์ชีวิตของเราด้วย...” (FGD, ตาคน้อย, อนุชน: 20-22) และสาเหตุที่สำคัญคือ อนุชน “มีความหิวกระหาย อยากเรียน...” (FGD, ตาคน้อย, อนุชน: 28)

สำหรับในกลุ่มสนทนาสตรีผู้วิจัยได้พบประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือ โดยปกติแล้ว คริสตจักรลาหุ่ยอมรับคนที่สอนพระคัมภีร์ต้องเป็นคนที่จบจากพระคริสตธรรม ดังนั้น จึงพบ เสมอว่า ศิษยาภิบาลจะเป็นผู้สอนพระคัมภีร์แต่ผู้เดียว แต่เนื่องจากสมาชิกมีเป็นจำนวนมากจึงสอน ไม่ทั่วถึง แต่ที่คริสตจักรตาคน้อยจะพบว่า ทั้งบุรุษ อนุชน และสตรี จะมีกลุ่มเรียนพระคัมภีร์ใน กลุ่มของตน และกลุ่มของผู้ใหญ่ทั่วไปมีมากกว่าหนึ่งกลุ่ม สำหรับกลุ่มสตรีพบว่า ศิษยาภิบาล และภรรยาได้ช่วยในการสอนพระคัมภีร์ ทั้งนี้เพราะ “ภรรยาของศิษยาภิบาลก็จบพระคริสตธรรม ด้วย... จึงช่วยกันสอน...” (FGD, ตาคน้อย, สตรี: 24, 26)

แต่ในเวลาเดียวกันสมาชิกยังรู้สึกว่าการเรียนพระวจนะของพระเจ้าในคริสตจักรตาคน้อย ยังไม่เพียงพอ ด้วยเหตุสองประการคือ “ที่เรียนมาซึ่งรู้ไม่มาก และที่สำคัญยังต้องช่วยกันนำพระ วจนะของพระเจ้าไปปฏิบัติในชีวิตจริงด้วย” (ตาคน้อย, FGD บุรุษ/ธรรมกิจ: 82) สาเหตุประการที่ สองคือ จำนวนคนที่ยังไม่มาเรียนมีมากกว่าคนที่มาเรียน ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่คริสตจักรตาค น้อยต้องพัฒนาและแก้ไขเกี่ยวกับการสอนพระวจนะของพระเจ้า (ตาคน้อย FGD บุรุษ/ธรรมกิจ: 77, 79)

- 2) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติ และ สรรเสริญพระเจ้าผ่านการนมัสการพระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน (ข้อ 2.2)

คณะบุรุษ/คณะธรรมกิจมีความเห็นว่า “ที่คริสตจักรของเราทำสิ่งนี้คือการนมัสการพระเจ้า นั่นที่สำคัญสืบเนื่องจากการที่เรามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน” (FGD, ดาดน้อย, บุรุษ/ธรรมกิจ: 34) “การที่เราเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและห่วงใยกันและกันทำให้พระเจ้าได้รับเกียรติ” (FGD, ดาดน้อย, บุรุษ/ธรรมกิจ: 35) “...คนข้างนอกก็มองเห็นว่าอ้ายพวกที่ไปโบสถ์มันรักกันไว้ว พระเจ้าของมันแรง (เสียงหัวเราะ) เขาก็จะยกย่องสรรเสริญพระเจ้าในภาษาของเขา” (FGD, ดาดน้อย, บุรุษ/ธรรมกิจ: 36)

นอกจากนั้นแล้วคณะธรรมกิจและคณะบุรุษเห็นว่า สิ่งที่ทำให้สมาชิกในคริสตจักรยกย่องพระเจ้าเพราะเมื่อมานมัสการพระเจ้าทำให้เห็นตนเองว่าเป็นคนคิดบาป จึงอธิษฐานขอพระเจ้าไปรคยโทษ ขอบพระคุณพระเจ้า และมีสมาชิกบางคนเมื่อไม่สบายมานมัสการพระเจ้าและขอสมาชิกช่วยกันอธิษฐานขอพระเจ้าช่วยรักษา แล้วอาการป่วยดีขึ้นจึงขอบพระคุณและสรรเสริญพระเจ้า (FGD, ดาดน้อย, บุรุษ/ธรรมกิจ: 43-44) สมาชิกส่วนหนึ่งรู้สึกถึงพระคุณพระเจ้าเพราะเมื่อมานมัสการพระเจ้าที่คริสตจักร เขามีโอกาส “คุยกับพระเจ้าแล้วเลยรู้สึกสบายใจ” (FGD, ดาดน้อย, บุรุษ/ธรรมกิจ: 47)

คณะสตรีเห็นว่า การที่ศิษยาภิบาลและผู้นำคริสตจักร ไปเยี่ยมเยียนคนที่เจ็บป่วย “ทำให้คนป่วยที่หายแล้ว เขากลับมานมัสการพระเจ้า และหลายครั้งมาพร้อมกับครอบครัวของเขาด้วย (FGD สตรี: 43)

แต่ในเวลาเดียวกัน คณะธรรมกิจและคณะบุรุษของคริสตจักรดาดน้อยก็เห็นว่า มีสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้สมาชิกส่วนหนึ่งไม่มานมัสการพระเจ้าคือ รายการโทรทัศน์ โดยเฉพาะเมื่อมีกีฬา ระดับโลก “อย่างเช่นมีมวยระดับโลกออก สมาชิกหอยหมดครับ” สมาชิก อบท. ท่านหนึ่งแสดงความคิดเห็น (FGD, ดาดน้อย, บุรุษ/ธรรมกิจ: 55) ในกลุ่มสตรีคริสตจักรก็มีความเห็นในทำนองเดียวกันคือ รายการโทรทัศน์เป็นอุปสรรคที่ทำให้สมาชิกส่วนหนึ่งไม่มานมัสการพระเจ้า โดยเฉพาะเด็กๆดูรายการการ์ตูน และบางคนดูโทรทัศน์จนลืมมาโบสถ์ (FGD, ดาดน้อย, สตรี: 67)

- 3) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด สนับสนุน และเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน

อนุชนคริสตจักรคาทอลิกเห็นว่า สิ่งที่ทำให้สมาชิกในคริสตจักรสนิทสนม เกิดการเอาใจใส่กันและกันนั้น คือการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อย่างเช่น “เมื่อมีคนเจ็บป่วยก็จะมีรถของทางคริสตจักรไปช่วยเหลือ และถ้าคนใดมีเงินก็ช่วยเหลือกัน(FGD, คาทอลิก, อนุชน: 50) “เวลามีคนเจ็บป่วยต้องนอนโรงพยาบาล คณะกรรมการคริสตจักรได้ตกลงกันว่าจะช่วยรายละที่บาท แล้วมีคนไปเยี่ยม การไปอธิษฐานเพื่อผู้ป่วยที่โรงพยาบาล และอธิษฐานเพื่อครอบครัว (FGD, คาทอลิก, อนุชน: 61) “เมื่อมีงานแต่งงาน งานศพ พวกเราก็กังช่วยกันเต็มที่” (FGD, คาทอลิก, อนุชน: 51) นอกจากนั้นแล้ว เมื่อหัวหน้าครอบครัวเจ็บป่วยต้องนอนโรงพยาบาล “พวกเราสมาชิกจะไปช่วยทำไร่ที่เขาทำไม่เสร็จ เพราะไม่มีแรงงานทำ” (FGD, คาทอลิก, คณะบวช/ธรรมิก: 85)

เมื่อมีคนยากจนไม่มีข้าวจะกิน “พวกเราก็กังแบ่งปันกัน (อีกเสียงหนึ่งแทรกขึ้นมา) ถ้าเล็กๆน้อยๆก็แบ่งกันกิน แต่ถ้ามากก็ให้ขี้ม ถ้าเป็นพ่อหม้ายแม่หม้ายเราก็กังให้เลย (คริสตจักร) ของเรามีข้าวส่วนกลางที่จะให้ขี้ม” (FGD, คาทอลิก, อนุชน: 55) “คือคริสตจักรของเรามีข้าวจากสิบผลของทุกครอบครัว เมื่อครอบครัวยากจนไม่มีข้าวพอกินก็จะเอาข้าวส่วนนี้ช่วยครอบครัวที่ขาดข้าว” (FGD, คาทอลิก, อนุชน: 57)

- 4) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวอนะ และการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งการทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์ และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง) (2.5)

อนุชนคริสตจักรคาทอลิกเห็นว่า การที่สมาชิกในคริสตจักรสามารถเผชิญหน้ากับความทุกข์ในชีวิตเพราะศิษยาภิบาลเอาใจใส่ฟูมฟักสมาชิกด้วยพระวอนะของพระเจ้า โดยการสอนนำไปสู่การปฏิบัติ อนุชนมีความเห็นว่า “เวลาพบกับความทุกข์พระวอนะเป็นกำลังใจครับ” (FGD, คาทอลิก, อนุชน: 37) อนุชนอีกท่านหนึ่งเสริมว่า “...เมื่อชีวิตต้องพบกับวิกฤติต้องพบกับปัญหาพระวอนะที่อยู่ในตัวเราเป็นเหมือนจุดเริ่มต้นในการตัดสินใจว่าเราจะทำอย่างไร แล้วก็อธิษฐานด้วย แล้วเราก็กังได้รับกำลังใจ...” (FGD, คาทอลิก, อนุชน: 41) อนุชนอีกท่านหนึ่งเสริมว่า “บางครั้งเราก็กังได้รับการหนุนใจจากพระวอนะผ่านเพื่อนคริสเตียนค่ะ” (FGD, คาทอลิก, อนุชน: 45)

แต่ในเวลาเดียวกันพบว่า สมาชิกเห็นว่าคริสตจักรคาทอลิกยังต้องมีการแก้ไขพัฒนาในการใช้พระวอนะในการเผชิญหน้ากับความทุกข์สุขของชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยังมีสมาชิกอีกจำนวนมากที่ไม่ได้มาร่วมนมัสการพระเจ้าในคริสตจักร และ “สมาชิกเหล่านี้เมื่อเขาพบกับปัญหา ความ

ทุกซ์ เขาก็ไม่ได้ใช้พระวจนะในการตัดสินใจของเขา เขาตัดสินใจด้วยตัวเอง เพราะเขาไม่มีพระวจนะ” (FGD, คาคน้อย, คณะบรุษ/ธรรมกิจ: 76) ยิ่งกว่านั้น ในทุกวันนี้ “มีสมาชิกจำนวนมากขึ้นที่ติดเหล้า เมาเหล้า เขาเลยไม่มาโบสถ์ เขาเลยไม่ได้เรียนพระคัมภีร์ เวลาทุกข์ใจจึงไม่มีพระวจนะช่วยในการตัดสินใจ เขาใช้เหล้าช่วยตัดสินใจ (เสียงหัวเราะ)” (FGD, คาคน้อย, สตรี: 81)

- 5) คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสารหรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่นๆทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน (3.8)

พันธกิจด้านนี้เป็นประเด็นที่คริสตจักรคาคน้อยเห็นว่าควรมีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา

การประกาศพระกิตติคุณเป็นพันธกิจที่คณะบรุษและธรรมกิจเห็นว่าเป็นประเด็นที่จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงมากที่สุด และรู้ด้วยว่าพันธกิจนี้เป็นพระมหาบัญชาของพระเยซูคริสต์ ที่คริสตจักรต้องกระทำ “ที่ต้องการให้มีการแก้ไขก็เพื่อว่าจะได้มีคนที่ไม่ได้เป็นคริสต์มาเป็นคริสต์มากขึ้น คนที่ไม่รู้จักพระเจ้าก็จะได้รู้จักพระเจ้ามากขึ้น” (FGD, คาคน้อย, คณะบรุษ/ธรรมกิจ: 92)

คณะบรุษและธรรมกิจเห็นว่า สาเหตุที่คริสตจักรอ่อนแอในการทำพันธกิจด้านการประกาศพระกิตติคุณ “เพราะว่าภายในคริสตจักรขาดกำลัง และขาดงบประมาณ” (FGD, คาคน้อย, คณะบรุษ/ธรรมกิจ: 96) ในเวลาเดียวกันก็เห็นว่า “สิ่งแรกที่เราต้องแก้ไขก็คือ เราไม่รู้พระคัมภีร์มากพอไปประกาศ เพราะไม่รู้พระวจนะเราก็ไปประกาศไม่ได้” (FGD, คาคน้อย, คณะบรุษ/ธรรมกิจ: 100)

คณะบรุษ/ธรรมกิจ ได้เล่าถึงสถานการณ์ในการประกาศแถบนั้นว่า เนื่องจากมีต่างคณะนิยายไปประกาศพระกิตติคุณโดยสัญญาจะให้เงินช่วยเหลือ เพราะฉะนั้น คนส่วนใหญ่ก็จะตามคณะประกาศเหล่านี้ไป “พวกเขาอ้างว่า ถ้ามาเชื่อตามเขาแล้วจะมีงบประมาณ จะมีสิ่งของอะไรๆไปช่วยเหลือ” แต่เมื่อคริสตจักรเราไปประกาศคนเหล่านั้นจะถามว่าเราจะแจกอะไร “...กลุ่มนั้นมีอันนั้นมาช่วย กลุ่มนี้มีอันโน้นมาช่วย แล้วพวกคุณจะมีอะไรมาช่วย ถ้าพวกคุณไม่มีอะไรมาช่วยก็ไม่ต้องมาพูด...(เสียงหัวเราะ)” (FGD, คาคน้อย, คณะบรุษ/ธรรมกิจ: 102)

ในความคิดเห็นศิษยาภิบาลเห็นว่าสาเหตุที่คริสตจักรอ่อนแอในด้านการประกาศ เพราะสมาชิกไม่ให้ความสำคัญ “ผมว่าปัญหาอยู่ที่สมาชิกไม่ให้ความสำคัญ ผมคิดว่าค่าใช้จ่ายหรืออะไรต่อมิอะไรไม่ใช่ปัญหา แต่ปัญหาคือสมาชิกไม่ให้ความสำคัญ ไม่เอาใจใส่ เพราะฉะนั้นจึงเป็นเรื่องที่ต้องปรับปรุงเป็นอันดับแรกๆ” (FGD, ตาคน้อย, คณะบวช/ธรรมกิจ, ศิษยาภิบาล 106) “ใช่ เราเห็นความสำคัญที่คนขาดข้าวกิน แต่เราไม่เห็นความสำคัญที่จะต้องประกาศ” (FGD, ตาคน้อย, คณะบวช/ธรรมกิจ: 108)

ที่คริสตจักรอ่อนแอในการประกาศพระกิตติคุณเพราะคริสต์สมาชิกยังไม่พร้อม เพราะในการดำเนินชีวิตประจำวันไม่ได้เป็นแบบอย่างแก่คนอื่น จึงทำให้ไม่กล้าที่จะพูดกับเขาเรื่องพระเจ้า “คือในชีวิตประจำวันของผมเองไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนที่ยังไม่รับเชื่อได้ คือยังมีความอ่อนแอในหลายๆอย่าง ก็เป็นเหมือนคนธรรมดาคนหนึ่ง อยากให้ตนเองเข้มแข็งกว่านี้ พูดตรงๆครับ” (FGD, ตาคน้อย, คณะบวช/ธรรมกิจ: 112) อย่างไรก็ตามในปีที่ผ่านมาได้มีการไปประกาศครั้งหนึ่งกับชนเผ่าว่า

ในขณะที่อนุชนมีความเห็นว่า แท้จริงแล้วอนุชนลาหู่จะพบปะกันตอนเย็น แต่ไม่ได้ใช้โอกาสนั้นในการประกาศ “...คือในตอนเย็นก็มีการไปเยี่ยมบ้านไปเที่ยวหาเพื่อนเนี่ย เมื่อไปหาเพื่อนเราไม่ได้เอาเรื่องดีๆไปคุยกัน แต่กลับไปพูดไม้แต่เรื่องที่ไม่ดี คือเราน่าจะไปพูดเรื่องพระเยซูมากกว่าเรื่องที่ไม่ดี น่าจะเป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันว่าวันนี้พระเจ้าช่วยเราอย่างไร เป็นพยานว่าพระเจ้าช่วยเราในสิ่งอะไรบ้าง... แต่บ้างก็ไปพูดถึงเรื่องแฟน” (FGD, ตาคน้อย, อนุชน: 87, 91)

อนุชนมีความเห็นอีกว่า ที่ไม่มีการประกาศเพราะอนุชนไม่กล้าแสดงออก จึงไม่กล้าประกาศ “...มีอนุชนน้อยคนครับที่กล้าแสดงออก อย่างเช่น 100% มีเพียง 40% คืออยากให้อนุชนกล้าแสดงออก” (FGD, ตาคน้อย, อนุชน: 99)

อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มบวช/ธรรมกิจ มีผู้ที่มีความเห็นว่า แท้จริงแล้วแต่ละคนไม่ต้องไปประกาศด้วยตนเอง แต่ให้ถวายทรัพย์เพื่อให้คนหนึ่งหรือครอบครัวหนึ่งไปทำการประกาศแทนสมาชิกในคริสตจักร “การที่ไปเผยแพร่พระวณะของพระเจ้าไม่จำเป็นที่ทุกคนต้องทำ อย่างที่มิชชันนารีที่เข้ามาในประเทศไทย เขามีคริสเตียนที่สนับสนุน เราในฐานะคริสเตียนเราไม่มีเวลา เราไม่มีโอกาสจะไปประกาศ เราสามารถส่งตัวแทนของเราไปเผยแพร่พระวณะของพระเจ้า...”

(FGD, คาคน้อย, คณะบุรุษ/ธรรมกิจ: 128) ส่วนอนุชนเสนอให้คริสตจักรมีการสอนและฝึกในการประกาศมากขึ้น (FGD, คาคน้อย, อนุชน: 144)

โดยภาพรวมแล้วกลุ่มสนทนาเห็นว่า “ก็เป็นอย่างที่พูด ที่เราไม่ประกาศเพราะเราไม่มีชีวิตที่เป็นแบบอย่าง ที่เราไม่มีชีวิตที่เป็นแบบอย่างเพราะไม่รู้พระวณะ และการที่เราไม่รู้พระวณะเพราะเราไม่ได้เรียนพระวณะ และเราไม่สามารถตัดสินใจในปัญหาที่พบเพราะเราไม่รู้พระคัมภีร์ ดังนั้น เราอาจจะต้องเริ่มต้นที่เอาจริงเอาจังในการศึกษาพระวณะ” (FGD, คาคน้อย, คณะบุรุษ/ธรรมกิจ: 131)

4.6 ภาพรวมของคริสตจักรทั้งสามแห่งเรื่องระดับความสำเร็จและความต้องการพัฒนา และแก้ไขเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร

4.6.1 ระดับความสำเร็จและความต้องการเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์ลาหู่

- 1) โดยภาพรวมของทั้ง 3 คริสตจักร พันธกิจด้านการนมัสการและการสรรเสริญพระเจ้า คริสตจักรมองเห็นว่าเป็นพันธกิจที่คนทำได้ดีที่สุดใน เมื่อเปรียบเทียบกับพันธกิจอื่นๆที่คริสตจักร ได้ทำอยู่ในปัจจุบัน
- 2) ทั้ง 3 คริสตจักรต้องการการแก้ไขพัฒนาการทำพันธกิจคริสตจักรในด้านการบ่มเพาะฟูมฟัก และการเอาใจใส่ผู้เชื่อให้มีชีวิตที่เติบโตเป็นเหมือนพระคริสต์อย่างมา
- 3) มีอยู่ 2 คริสตจักรที่สมาชิกเห็นว่า คริสตจักรช่วยให้พวกเขามีโอกาสใกล้ชิดติดสนิทกับพระเจ้าผ่านทางใคร่ครวญพระวณะและการอธิษฐาน
- 4) ในขณะที่สมาชิกคริสตจักรต้องการให้คริสตจักรได้มีการแก้ไขและพัฒนาพันธกิจในด้านการเผชิญหน้าความสุขและความทุกข์ด้วยพระวณะและการทรงนำของพระเจ้า, และการมีชีวิตที่เป็นพยานถึงความรักของพระเยซูคริสต์,
- 5) ทั้ง 3 คริสตจักรมองว่า คริสตจักรจำเป็นอย่างมากที่จะต้องแก้ไขและพัฒนาให้สมาชิกมีชีวิตที่ประกาศพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์

4.6.2 สิ่งท้าทายสำคัญบางประการที่พบ

- 1) พันธกิจด้านการบ่มเพาะพุ่มพริก และการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตคริสเตียน เป็นพันธกิจที่คริสตจักรจะต้องเอาใจใส่มากยิ่งขึ้น และจำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาและหนุนเสริม เพื่อให้พันธกิจนี้สามารถที่จะพัฒนาได้โดยผู้นำคริสตจักรท้องถิ่น
- 2) จากความอ่อนแอของพันธกิจด้านการบ่มเพาะพุ่มพริก และการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตคริสเตียน ย่อมส่งผลกระทบต่อพันธกิจด้านอื่นๆ เช่น คุณภาพชีวิตส่วนตัวของคริสเตียน, การมีชีวิตที่เป็นพยานถึงความรักของพระเยซูคริสต์, การเป็นสาวกที่ประกาศถึงข่าวดีของพระเยซูคริสต์
- 3) จากความอ่อนแอของพันธกิจด้านการบ่มเพาะพุ่มพริก และการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตคริสเตียน ย่อมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ และสามัคคีธรรม เนื่องจากมิได้มีความสัมพันธ์บนรากฐานของพระคัมภีร์ และตามพระประสงค์ของพระเจ้า
- 4) ดังนั้น การแก้ไขและพัฒนาชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรด้านต่างๆของคริสตจักรท้องถิ่นจะต้องจัดการและดำเนินการอย่างเป็นระบบ ขั้นตอนที่ถูกต้องเหมาะสม
- 5) การแก้ไขและพัฒนาชีวิตและพันธกิจใดๆ จะต้องเป็นการขับเคลื่อนโดยสมาชิก ผู้นำ และศิษยาภิบาลในคริสตจักรท้องถิ่นเหล่านั้นๆเป็นหลัก ต้องการการมีส่วนร่วมจากผู้คนทุกคนในคริสตจักรนั้นๆ และผู้เฝ้าอำนวยการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคริสตจักรควรได้รับการหนุนด้านความรู้ ทักษะ และภาวะผู้นำ จากหน่วยงานของสภาคริสตจักรผ่านการประสานของคริสตจักรภาค และสถาบันคริสต์ศาสนศาสตร์ศึกษา ทั้งในระดับชาติและสถาบันระดับชนเผ่า